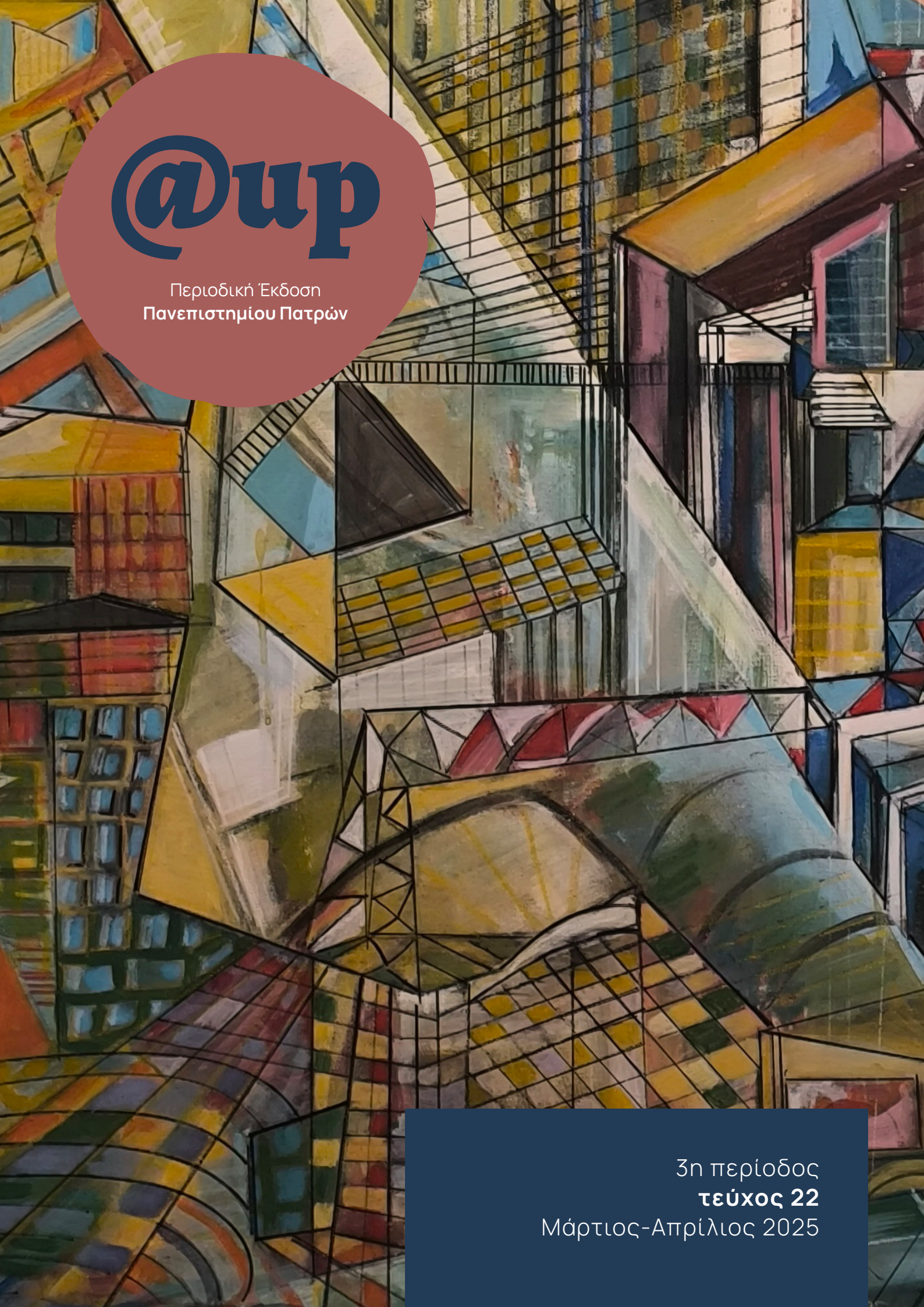

@up

Περιοδική Έκδοση
Πανεπιστημίου Πατρών

3η περίοδος
τεύχος 22
Μάρτιος-Απρίλιος 2025

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

@UP: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ-ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Κατερίνα Κωστίου – Γιάννης Παπαθεοδώρου (Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πάνος Αλεξόπουλος (Τμήμα Ιατρικής)

Μαρία Αργυροπούλου (Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού)

Φιλιώ Βογιαντζή (Μονάδα Οικονομικής & Διοικητικής Υποστήριξης Ε.Λ.Κ.Ε.)

Σταύρος Καλαϊτζίδης (Τμήμα Γεωλογίας)

Χρυσή Καραπαναγιώτη (Τμήμα Χημείας-Σχολή Θετικών Επιστημών)

Βασίλης Μανουσάκης (Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών)

Κυριάκος Σγάρμπας (Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας Υπολογιστών)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Φιλιώ Βογιαντζή

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Pencilcase

ΜΟΝΙΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Κώστας Βασιλόπουλος (Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Τμήμα Ιατρικής)

Βασιλική Γεραντώνη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Ελένη Κόλλια (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

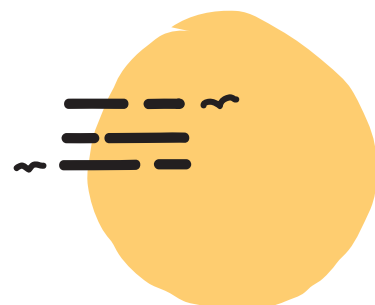
Χαρά Λαγού (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Γεωργία Λαλιώτη (Μεταπτ. φοιτήτρια, Τμήμα Φιλολογίας)

Αγγελική Ματράκα (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Δημήτρης Μπαλτάς (Υποψ. Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

Ματίνα Παρασκευά (Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλολογίας)

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Απόστολος Βανταράκης, Αθανάσιος Βαρώτσος, Κωνσταντίνος Βασιλόπουλος, Μάρω Γαλάνη, Βασιλική Γεραντώνη, Μ. Γεωργάκη, Δέσποινα Γκόγκου, Ιωάννης Ηλιόπουλος, Πένυ Θεολόγη-Γκούτη, Σ. Καλαϊτζίδης, Μιχάλης Κασσωτάκης, Άννα Κατσιγιάννη, Κατερίνα Κωστίου, Χαρά Λαγού, Γεωργία Λαλιώτη, Εμμανουέλα Μαγριπλή, Γρηγόριος Ε. Μικρώνης, Ε. Ντούρος, Βασίλης Παπαδόπουλος, Γιάννης Παπαθεοδώρου, Θεοδώρα Παπακυριαζή, Ελένη Παπαχατζή, Αναστασία Πατσή, Παυλίνα Σκιντζή, Μαριέλα Σωτήρχου, Βασιλική Ψάλτη

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Συντάκτες της ύλης

Upatras Photo Gallery

Pexels.com / Unsplash.com / rawpixel.com

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

newsletter@upatras.gr

Ενυπόγραφα άρθρα και συνεντεύξεις δεσμεύουν μόνον τους συντάκτες τους. Επιτρέπεται η αναδημοσίευση οποιουδήποτε μέρους της ύλης του @Up, αρκεί να είναι ακριβής και να αναφέρεται η πηγή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

EDITORIAL

«...ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΣΥΝΕΜΟΡΦΩΘΗ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ» — [ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ & ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ](#) (4)

UP-ΟΥΕΙΣ

UP-ΩΝ: ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ — [ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ](#) (6)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «HEALTH4EUKIDS» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ — [ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΝΤΑΡΑΚΗΣ, ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ & ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΜΑΓΡΙΠΛΗ](#) (8)

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ — [ΠΕΝΥ ΘΕΟΛΟΓΗ-ΓΚΟΥΤΗ & ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ](#) (10)

JOINT UPATRAS, NKUA AND AUTH: SEG STUDENT CHAPTERS SEMINAR. EXPLORATION AND EXPLOITATION OF INDUSTRIAL MINERALS: CASE STUDIES FROM THE GREEK EXTRACTIVE INDUSTRY — [Ε. ΝΤΟΥΡΟΣ, Μ. ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ & Σ. ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ](#) (13)

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ...ΠΑΕΙ HARVARD! — [ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΩΤΣΟΣ & ΠΑΥΛΙΝΑ ΣΚΙΝΤΖΗ](#) (15)

ΔΡΑΣΗ «WILL YOU... MARROW ME?» — [ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗ & ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΨΑΛΤΗ](#) (17)

“...Η ΤΕΧΝΗ ΕΙΝΑΙ ΕΡΩΤΑΣ ΜΙΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΕΙΝΑΙ” — [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΤΡΙΑΣ ΖΕΦΗΣ ΔΑΡΑΚΗ ΣΤΗΝ ANNA ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ](#) (21)

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ — [ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ](#) (24)

Η ΒΚΠ ΚΑΙ Η ΑΦΗΓΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΚΟΝΑ — [ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΚΟΓΚΟΥ](#) (26)

30 ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ — [ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ε. ΜΙΚΡΩΝΗΣ](#) (28)

UP-ΕΙΚΟΝΙΣΕΙΣ

«ΠΟΙΩΜΕΝ ΠΟΛΙΝ»: ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΥ ΣΤΟ ΠΟΛΥΕΔΡΟ — [ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ](#) (29)

UNIVERSITY

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ (31)

ALUMNI

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΠΑΤΣΗ: «...ΔΥΝΕΙΣ ΔΥΣΚΟΛΑ ΠΑΖΛ ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ» (32)

ΜΑΡΙΕΛΑ ΣΩΤΗΡΧΟΥ: «...ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΣΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΙΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ» (34)

— [ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ](#)

ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ (ΠΡΟ)ΤΑΣΕΙΣ

ΠΩΣ Η ΦΥΣΙΚΗ ΒΟΗΘΑ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ; — [ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ](#) (35)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ-ΤΕΧΝΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΒΙΒΛΙΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ: 60 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ (1964-2024): ΕΝΑ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΟ ΔΕΥΚΩΜΑ ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΜΟΤΙΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΗΦΗ ΜΠΟΥΖΑΚΗ — [ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ](#) (37)

ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΕΝΙΚΟ: ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ HARUKI MURAKAMI ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ — [ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΕΡΑΝΤΩΝΗ](#) (39)

ΘΕΑΤΡΟ

ΕΝΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ - ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ: ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ «ΟΡΜΗΤΕΣ» ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ. 15 ΧΡΟΝΙΑ ΣΚΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ (41)

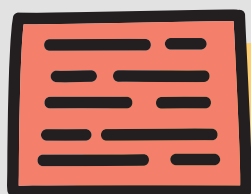
ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΠΤΥΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Ή ΑΛΛΙΩΣ ΤΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ — [ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΑΛΙΩΤΗ](#) (43)

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΓΙΑ ΤΟ FLOW – Η ΓΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΦΟΒΟΤΑΝ ΤΟ ΝΕΡΟ (2024): ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ Ή ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ; — [ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ](#) (46)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

ΧΑΛΚΙΝΗ ΦΩΝΗ (48)

Editorial

«...ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΣΥΝΕΜΟΡΦΩΘΗ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ»

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΩΣΤΙΟΥ - ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Πριν από λίγες εβδομάδες, ο καθηγητής Φιλοσοφίας του Παν/μίου Γιέηλ στην Αμερική Jason Stanley ανακοίνωσε την απόφασή του να εγκαταλείψει το πανεπιστήμιο αλλά και τη χώρα του. Ο Stanley αναζήτησε μια νέα δουλειά στο Πανεπιστήμιο του Τορόντο, στο οποίο έγινε δεκτός σχεδόν ως «ακαδημαϊκός πρόσφυγας». Στις δηλώσεις του, ισχυρίστηκε ότι έφυγε από την Αμερική γιατί οι συνάδελφοί του στα πανεπιστήμια δεν μπορούν πια να μιλήσουν ελεύθερα. Κατηγορώντας την κυβέρνηση για αυταρχισμό και λογοκρισία, ο Stanley ισχυρίστηκε πως ο τραμπισμός είναι μια μορφή τυραννίας. Πράγματι, εδώ και καιρό, σε πάρα πολλά πανεπιστήμια της Αμερικής, έχει δημιουργηθεί ένας ασφυκτικός κλοιός με μέτρα ελέγχου, «νουθεσίες», απειλές περικοπών αλλά και ωμές παρεμβάσεις σε ακαδημαϊκά προγράμματα, στις υποτροφίες και στις συνεργασίες. Άλλοτε με το άλλοθι του αντισημιτισμού και άλλοτε με το άλλοθι της woke κουλτούρας, πολλά από τα πιο γνωστά και διακεκριμένα πανεπιστήμια έχουν μπει στο στόχαστρο για το ποιοι/ποιες διδάσκουν τι διδάσκουν και πώς το διδάσκουν.

Ήδη από τον Φεβρουάριο, οι *New York Times* έγραφαν πως η κυβέρνηση Τραμπ ετοιμαζόταν να «παγώσει» τρισεκατομμύρια δολάρια σε επιχορηγήσεις και δάνεια προς τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, εξετάζοντας προσεκτικά τις δράσεις τους γύρω από ζητήματα πολιτισμικής διαφοράς. Ο προϋπολογισμός προβλέπει δισεκατομμύρια

δολάρια περικοπών για τα Ανώτατα Ιδρύματα, ενώ πολλοί κυβερνητικοί αξιωματούχοι επαναλαμβάνουν πως το Υπουργείο Παιδείας δεν είναι πια και τόσο χρήσιμο. Ταυτόχρονα, είναι βέβαιο πως τα νέα δασμολογικά οικονομικά μέτρα θα καταστήσουν ακριβότερες τις σπουδές των φοιτητών/τριών, που θα δοκίμαζαν να συνεχίσουν την ακαδημαϊκή σταδιοδρομία τους στις ΗΠΑ. Αυτό που κάποτε ήταν το πιο ισχυρό ακαδημαϊκό κίνητρο για χιλιάδες νέους επιστήμονες, η ελεύθερη ανάπτυξη της γνώσης και η οικονομική ενίσχυση της έρευνας, αρχίζει τώρα να γίνεται αντικείμενο διαπραγμάτευσης. Η ελευθερία υπάρχει· αρκεί να έχει κανείς τις «σωστές πεποιθήσεις» και να υπηρετεί τις «αξίες» της τραμπικής Αμερικής.

Απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα, αρκετοί ομοσπονδιακοί αλλά και εκπαιδευτικοί φορείς της ανώτατης εκπαίδευσης κινητοποιήθηκαν, διεκδικώντας να κριθούν αντισυνταγματικά τα διατάγματα Τραμπ, με το σκεπτικό ότι όχι μόνο αποτελούν κατάφωρη υπέρβαση των προεδρικών αλλά και ότι έχουν κατασταλτικές επιπτώσεις στην ελευθερία του λόγου· επιπτώσεις, μάλιστα, που υπονομεύουν την ίδια την ακαδημαϊκή έρευνα. Για την ώρα, αρκετοί δικαστές προσπαθούν να αναστείλουν ή να «καθυστερήσουν» αυτές τις κυβερνητικές αποφάσεις. Αυτό όμως δεν εμποδίζει την κυβέρνηση να προβαίνει καθημερινά σε στοχευμένες απολύσεις, σε επιλεκτικές απελάσεις, στον στιγματισμό πανεπιστημιακών ως «ανεπιθύμητων προσώπων».

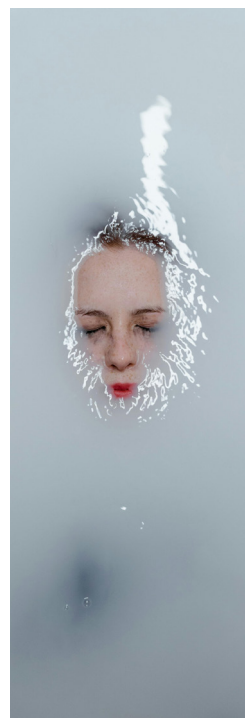
Ήδη από το 2015, στο βιβλίο του *How propaganda works* (Princeton University Press) ο Stanley ανέφερε πολλά παραδείγματα για το πώς η δήθεν επίκληση του δημοκρατικού λεξιλογίου έχει χρησιμοποιηθεί για να καλύψει αντιδημοκρατικές συμπεριφορές. Αναδεικνύοντας τους σύγχρονους πολύπλοκους μηχανισμούς της προπαγάνδας, ο συγγραφέας τόνιζε ότι στις μέρες μας γίνονται ολοένα και πιο θολά τα όρια ανάμεσα στη δημαγωγία και την πολιτική ρητορική. Οι φιλελεύθερες δημοκρατίες δεν κινδυνεύουν πια από έναν εξωτερικό κατακτητή αλλά αρχίζουν να διαβρώνονται «από μέσα»: θεωρίες συνωμοσίας, ρατσιστικές προκαταλήψεις, λαϊκιστικός αντι-διανοουμενισμός, οπαδικά συναισθήματα, συνθηματολογία, ωμή επίδειξη ισχύος, ψυχολογική βία, επικοινωνιακή χειραγώγηση και συνειδητή παραπλάνηση των πολιτών. Ανάμεσα στους πολλούς «εχθρούς της δημοκρατίας», η φιλελεύθερη δημόσια σφαίρα έχει σήμερα έναν ακόμη αντίπαλο: την πολιτιστική οπισθοδρόμηση.

Ο Jason Stanley ήταν ένας από εκείνους τους ακαδημαϊκούς που «δεν συνεμορφώθη προς τας υποδείξεις». Είχε, βέβαια, την επαγγελματική ευκαιρία, την τύχη και τη δυνατότητα να συνεχίσει τη σταδιοδρομία και την καριέρα του σε μια άλλη χώρα. Πίσω από τη δική του περίπτωση, ωστόσο, αναγνωρίζουμε άλλες και άλλους, λιγότερο προβλημαμένους συναδέλφους, που καθημερινά εξαναγκάζονται σε σιωπή ή σε «συμμόρφωση». Και πίσω από αυτούς, αναγνωρίζουμε και όλους εκείνους που δεν έχουν φωνή· εκείνους που μια μέρα θα εξαφανιστούν για να γίνουν ξαφνικά αόρατοι και να απελαθούν. Πρόσφατα, στην έκθεση «2025 Border Security Expo», ο Todd Lyons, επικεφαλής της Υπηρεσίας Μετανάστευσης και Τελωνείων των ΗΠΑ, δήλωσε πως η διαδικασία της απέλασης πρέπει να αποκτήσει ορισμένα ταχύτερα τεχνοκρατικά χαρακτηριστικά: «Πρέπει να γίνουμε καλύτεροι για να αντιμετωπίζουμε [την απέλαση] σαν επιχείρηση», είπε ο Lyons, προσθέτοντας πως ο καλύτερος τρόπος θα ήταν μια διαδικασία απέλασης «όπως το (Amazon) Prime, αλλά με ανθρώπους».¹ Τι, άραγε, θα απομείνει από τις αξίες του ανθρωπισμού, αν λείψει και η φωνή των πανεπιστημίων;

1. <https://www.theguardian.com/us-news/2025/apr/09/ice-todd-lyons-deporation-amazon>

Ας υποθέσουμε πως υπήρχε μια μηχανή παραγωγής εμπειριών που μπορούσε να σου χαρίσει οποιαδήποτε εμπειρία επιθυμείς. Ικανότατοι νευροψυχολόγοι θα μπορούσαν να διεγείρουν τον εγκέφαλό σου έτσι ώστε να νομίζεις και να νιώθεις για παράδειγμα πως γράφεις ένα σπουδαίο μυθιστόρημα ή γίνεσαι φίλος με κάποιον άγνωστο ή διαβάξεις ένα ενδιαφέρον βιβλίο. Όλη αυτή την ώρα εσύ απλώς θα βρισκόσουν μέσα σε μια δεξαμενή, με ηλεκτρόδια προσαρτημένα στον εγκέφαλό σου. Θα παρέμενες συνδεδεμένος σ' αυτό το μηχανήμα για πάντα, προγραμματίζοντας τις εμπειρίες όλης της ζωής σου;¹

Ο αναρχικός, φιλόσοφος και καθηγητής στο Χάρβαρντ (Harvard University), Ρόμπερτ Νόζικ (Robert Nozick) έθεσε στα 1974 το παραπάνω δίλημμα στο βιβλίο του «Αναρχία, Κράτος και Ουτοπία» (ναι, η «μηχανή εμπειριών» αποτέλεσε την βασική ιδέα της ταινίας Matrix του 1999, η ιδέα όμως είχε ήδη εμφανιστεί για πρώτη φορά στα 1969 στο μυθιστόρημα *The White Room* του συγγραφέα L.P.Davies). Το ερώτημα που τίθεται από τον Νόζικ είναι απλό: αν είχες τη δυνατότητα να διαλέξεις ανάμεσα σε μια μηχανή που θα μπορούσε να σου χαρίζει οποιαδήποτε εμπειρία θες και στην πραγματική ζωή, τι θα διάλεγες; Μια ατελείωτη σειρά εμπειριών γεμάτη απολαύσεις και ηδονές ή μια ζωή με στιγμές πόνου και πιθανώς ευτυχίας, μια ζωή γεμάτη άγχος, δυσφορία και πολλά απρόοπτα;

Φαίνεται πως η εποχή μας, η εποχή των ψηφιακών υπερ-ευκολιών, του άγχους και της επισφάλειας, μας κλείνει το μάτι δείχνοντας προς την μεριά της μηχανής εμπειριών. Και αυτό γιατί ο άλλος δρόμος, η επιδίωξη της «ευτυχίας» έξω από τη μηχανή, μετατρέπεται σιγά σιγά σε μια όλο και πιο δύσκολη κούρσα γεμάτη αγωνία και η γραμμή του τερματισμού φαίνεται να απομακρύνεται όσο περισσότερο πασχίζουμε να τη φτάσουμε. Πώς όμως θα μπορούσαμε να φτάσουμε σε αυτή την περιβόητη «ευτυχία»; Μιας και η μηχανή του Νόζικ δεν είναι διαθέσιμη (τουλάχιστον όχι ακόμα) και μιας και ο άλλος δρόμος μοιάζει δύσκολος, μήπως θα μπορούσαμε να κατασκευάσουμε τη δική μας προσωπική μηχανή (ευχαριστων) εμπειριών;

Μα και βέβαια μπορούμε! Αρχικά χρειάζεται να μάθουμε να αγνοούμε την εξωτερική πραγματικότητα. Οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες γίνονται όπως φαίνεται όλο και πιο δυσάρεστες και καθορίζονται από δυνάμεις που μοιάζουν ακατανόητες, μυστηριώδεις ή απλώς αόρατες. Οι περισσότεροι άνθρωποι βιώνουν έντονο άγχος, ανασφάλεια, αγωνία και αισθήματα ανεπάρκειας. Όλα αυτά τα συναισθήματα παράγονται από τις αρνητικές εξωτερικές συνθήκες που καλό είναι να μάθουμε να αγνοούμε. Η ευτυχία θα έρθει μέσα από την καταβύθιση στον εαυτό, την βελτίωση του εαυτού, την «αυτοβελτίωση», την εύρεση της εσωτερικής μας ισορροπίας, οι οποίες με τη σειρά τους θα θρέψουν την πλήρη αδιαφορία μας για τον εξωτερικό κόσμο και τους παράγοντες που τον διαμορφώνουν, μια απόλυτη απάθεια για όσα συμβαίνουν γύρω μας, έναν ναρκισσισμό που θα απενοχοποιηθεί αν τον βαφτίσουμε «φροντίδα του εαυτού»! Έτσι, τα προβλήματα της ζωής μας (όλα τα προβλήματα, προσωπικά, επαγγελματικά, κοινωνικά, πολιτικά) θα αναχθούν σε ζητήματα, για τα οποία η λύση θα εξαρτάται αποκλειστικά από την ατομική μας προσπάθεια, την ισχυρή μας θέληση να «αυτοβελτιωθούμε», την ισχυρή μας ψυχική θωράκιση απέναντι σε αυτά που δεν μας αρέσουν ή δεν μας κολακεύουν.

1. Robert Nozick, *Anarchy, State and Utopia* Blackwell Publishers, Oxford, UK 1974, σ.42. Η μετάφραση είναι του συγγραφέα.

Όλα θα πάνε κατ' ευχήν αν μάθουμε να αγνοούμε κάθε αρνητικό συναίσθημα και επικεντρωθούμε μόνο στα θετικά. Μπορούμε να συνεχίσουμε να αγνοούμε τις πραγματικές αιτίες των προβλημάτων μας και σαν καλοί πελάτες (γιατί αυτό θα είμαστε) να μείνουμε στην αγκαλιά της τεράστιας βιομηχανίας «αυτοβελτίωσης» και «απόσυρσης στον εαυτό», χρησιμοποιώντας κάποιο από τα πολλά εργαλεία που μας παρέχει απλόχερα (με το αζημίωτο φυσικά!): ψηφιακές εφαρμογές ευεξίας, on line μαθήματα αυτοβελτίωσης, σχετικά βιβλία και περιοδικά, συνεδρίες με coaches, σεμινάρια με γκουρού της αυτοβελτίωσης τα οποία μας γοητεύουν μέσα από διδακτικές βιωματικές διηγήσεις καλώντας μας να ακολουθήσουμε τον ίδιο με αυτούς δρόμο, προκειμένου να βελτιώσουμε τον εαυτό μας (που αφήνεται να εννοηθεί ότι είναι ελαττωματικός), ο οποίος επιτέλους έχει τη δυνατότητα να γίνει καλύτερος και επομένως ευτυχισμένος φτάνει να καταναλώσει μερικά από τα άφθονα προϊόντα αυτοβελτίωσης. Μπορούμε να κοιμόμαστε ήσυχοι, η κοινωνία δεν χρειάζεται καμιά μεταρρύθμιση, καμιά βελτίωση, εμείς θα γίνουμε ευτυχισμένοι και όλα θα λυθούν, φτάνει να καταλάβουμε ότι πρέπει οπωσδήποτε να «βελτιώσουμε» τον εαυτό μας.

Ας γεμίσουμε το μυαλό μας με θετικότητα, με αισθήματα ευφορίας, λατρείας για τον εαυτό, μεγαλομανίας, εγωκεντρισμού, εγωπάθειας και αλαζονείας, ας αγαπήσουμε τον εαυτό μας χωρίς φόβο. Όλα αυτά τα συναισθήματα είναι υπέροχα όταν τα νιώθουμε εμείς αλλά, προς θεού, είναι αποτρόπαια και τοξικά όταν τα νιώθουν οι άλλοι, επομένως καλό είναι να μένουμε μακριά από τα αρνητικά συναισθήματα των άλλων, απόλυτοι μονάρχες στο προσωπικό μας νησί-εαυτό. Με απλοϊκές, εύπεπτες αλλά σοβαροφάνεις και γρήγορες ασκήσεις (εννοείται πως δεν έχουμε καιρό για χάσιμο) μπορούμε να κατακτήσουμε το Έβερεστ της βελτιωμένης εκδοχής του εαυτού μας. Ο ρεαλισμός είναι μια παιδική αρρώστια για τους μη-βελτιωμένους, που δεν έχει καμιά απολύτως αξία, παρά μόνο μας απομακρύνει από τον στόχο μας, ο οποίος δεν είναι άλλος από το να γίνουμε γρηγορότερα ακραιφνείς ατομικιστές, ιδανικοί κομφορμιστές μέσα σε μια υπέροχη νεοφιλελεύθερη κοινωνία.

Τα αρνητικά συναισθήματα συνήθως είναι αποκρουστικά και πρέπει να μάθουμε να τα αγνοούμε πάση θυσία. Η δυσφορία για όσα συμβαίνουν γύρω μας, ο θυμός, η αγανάκτηση, η επιθυμία να διαμαρτυρηθούμε ή ακόμα χειρότερα να κάνουμε κάτι προκειμένου να αλλάξει μια κατάσταση, είναι κομμάτια ενός ανώριμου εαυτού που πρέπει να αφήσουμε πίσω. Ας γίνουμε ομορτυνιστές, ας ενδυναμώσουμε τον εαυτό μας, ας αγνοήσουμε τα στοιχεία εκείνα που μας δένουν με την κοινωνία, ας στρέψουμε το βλέμμα στον εσωτερικό μας καθρέφτη και ας θαυμάσουμε επιτέλους χωρίς ενοχές τον εαυτό μας και μόνο.

Και όταν αύριο μπούμε ανέμελοι στο εργασιακό «δάσος», ας μην πέσουμε στην παγίδα της διαμαρτυρίας και της αντίδρασης για τις δήθεν απαράδεκτες εργασιακές συνθήκες. Είναι σαφές ότι πρόκειται για άλλον έναν Δούρειο Ίππο αρνητικότητας που θέλει να ανακόψει την αυτοβελτίωσή μας. Στο κάτω κάτω, αν δεν μας αρέσει η εργασιακή πραγματικότητα είμαστε απολύτως ελεύθεροι...να γίνουμε επιχειρηματίες! Τόσοι και τόσοι «αυτοδημιούργητοι» επιχειρηματίες, τόσοι και τόσοι «επιτυχημένοι» μας καλούν καθημερινά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να γίνουμε οι ίδιοι το εμπόρευμα και οι άνθρωποι που θα το προωθήσουν. Τόσοι ιεραπόστολοι της επαγγελματικής επιτυχίας μας δείχνουν το δρόμο προς την ευμάρεια, αρκεί να φανούμε έξυπνοι και να αρπάξουμε την ευκαιρία. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο που χώρες με απελπιστικά ισχυρές οικονομίες, όπως η Ουγκάντα και το Καμερούν, βρίσκονται στην κορυφή της λίστας με τα υψηλότερα επίπεδα ατομικής επιχειρηματικότητας παγκοσμίως!²

Οι επισφαλείς συνθήκες που ενδεχομένως υπάρχουν δεν χρειάζεται να μας ανησυχούν (αυτό είναι κάτι που χρειάζεται να το πιστέψουμε βαθιά), ούτε να μας δημιουργούν σκέψεις περί κοινωνικής αλλαγής και άλλες τέτοιες ανοησίες. Για άλλη μια φορά, όλα αυτά είναι απλώς τοξικές οπισθοδρομικότητες. Ας γίνουμε πιο «ευέλικτοι», πιο «προσαρμοστικοί», ας μάθουμε να κινούμαστε αδιαμαρτύρητα μέσα στα «ναρκοπέδια», ας μάθουμε να αγνοούμε τα προβλήματα και ας φροντίσουμε να αυξήσουμε την αντοχή και την ανοχή μας στις αντιξοότητες. Ας φανταστούμε ότι το σώμα μας δεν νιώθει πόνο, αφού έχουμε πείσει τον εαυτό μας πως πόνος δεν υπάρχει. Ας αγνοήσουμε τις νευρικές απολήξεις που μας προειδοποιούν ότι κάτι δεν πάει καλά, πως κάποιο μέλος του σώματός μας νοσεί, πως κινδυνεύει, πως πεθαίνει, πως κάποιος ενδεχομένως μας χτυπάει ή μας ακρωτηριάζει, πως χρειάζεται να κινητοποιηθούμε άμεσα. Ας μην αντιδρούμε, ας μην θυμώνουμε, ας μην αγανακτούμε, ας μην κάνουμε τίποτα. Η απάθεια είναι χρυσός! Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να φτάσουμε στην καρδιά της πιο βαθιάς ευτυχίας. Ή και όχι.

2. <http://blog.approvedindex.co.uk/2015/06/25/map-entrepreneurship-around-the-world/>

από τη

της πανεπιστημιακής
κοινότητας

ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «HEALTH4EUKIDS» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΝΤΑΡΑΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΠΑΠΑΧΑΤΖΗ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ, ΠΓΝΠ, ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΜΑΓΡΙΠΛΗ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Η παιδική παχυσαρκία αποτελεί σημαντικό πρόβλημα της δημόσιας υγείας στην Ευρώπη, με τρομακτικές επιπτώσεις για το μέλλον των παιδιών μας. Τα ποσοστά παχυσαρκίας παγκοσμίως έχουν υπερτριπλασιαστεί σε σχέση με το 1975, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.). Μάλιστα, στις τάξεις παιδιών και εφήβων τα ποσοστά είναι σχεδόν πενταπλάσια. Μέχρι

το τέλος αυτής της δεκαετίας εκτιμάται ότι περίπου 250 εκατομμύρια παιδιά θα είναι παχύσαρκα. Ορισμένοι χαρακτηρίζουν το φαινόμενο «βουλιμία του καπιταλισμού», αν και δεν αποτελεί αποκλειστικό γνώρισμα του αναπτυγμένου κόσμου. Σε ρεπορτάζ της εφημερίδας *Financial Times* και βάσει στοιχείων του NCD-RisC (ενός δικτύου επιστημόνων υγείας σε όλο τον κόσμο, το οποίο καταγράφει τους κινδύνους για τις μεταδοτικές ασθένειες), σε σχετικό γράφημα για τις ηλικίες 5-19 ετών, ανάμεσα σε «επιλεγμένες χώρες με υψηλό εισόδημα», ενδεικτικά η Ελλάδα φιγουράρει πρώτη σε ευρωπαϊκό επίπεδο και τρίτη παγκοσμίως. Πολυπαραγοντικό το πρόβλημα, υγειονομικό, ηθικό αλλά και οικονομικό.

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Health4EUKids» που συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο Πατρών και από την 6η ΥΠΕ πρωτοπορεί στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος με έναν ολοκληρωμένο, καινοτόμο και δημιουργικό σχεδιασμό που εξετάζει τα διάφορα στάδια της ανάπτυξης ενός παιδιού ξεκινώντας από τη βάση, την πρώτη ώρα της ζωής του. Τα στάδια του έργου είναι: η πρώιμη υποστήριξη του μητρικού θηλασμού, η υποστήριξη των παιδιών σχολικής ηλικίας και η ενδυνάμωση των οικογενειών και των επαγγελματιών.

Α. Πρώιμη υποστήριξη: Ενθάρρυνση των γυναικών για να θηλάσουν

Η πιλοτική μελέτη μας για τον θηλασμό στην περιοχή της Πάτρας αποτυπώνει τη σημασία της άμεσης υποστήριξης των γυναικών στη διαδικασία αυτή. Γνωρίζοντας ότι ο Π.Ο.Υ. και η UNICEF συστήνουν τον αποκλειστικό θηλασμό μέσα στην πρώτη ώρα από τη γέννηση για λόγους υγείας, επιχειρήσαμε να αυξήσουμε τα ποσοστά των γυναικών που θηλάζουν αποκλειστικά, σε μια χώρα όπου τα ποσοστά αυτά παραμένουν σοκαριστικά χαμηλά (αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 3% των γεννήσεων!). Με εστιασμένη βοήθεια και καθοδήγηση από εκπαιδευμένους επαγγελματίες υγείας, στο πλαίσιο της μελέτης μας που έχει κιόλας συμπληρώσει ένα έτος, τα ποσοστά των γυναικών που σκέφτονταν να θηλάσουν όταν γεννήσουν αυξήθηκαν από το 79,2% στο 83,3%. Μάλιστα, το 15% των γυναικών, οι οποίες πίστευαν ότι δεν θα μπορούσαν να τα καταφέρουν, τελικά θηλάσαν. Βέβαια, σχεδόν μία στις 10 γυναίκες που ήθελαν να θηλάσουν αποκλειστικά τελικά χρησιμοποίησαν και συμπλήρωμα γάλατος. Η παροχή εξατομικευμένης βοήθειας στις γυναίκες διευκόλυνε τη διαδικασία του θηλασμού, με την αποτελεσματική αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, όπως οι δυσκολίες στην τοποθέτηση του βρέφους (47%) και η αντίληψη ότι δεν μπορούν να παράγουν αρκετό γάλα (35,3%), παρά το υψηλό ποσοστό γεννήσεων με καισαρική τομή (72,2% των γυναικών στο πρόγραμμα).

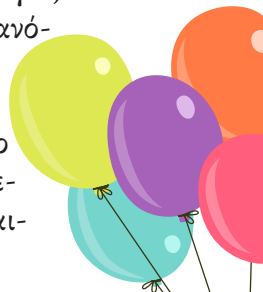
Β. Συμμετοχή των παιδιών σχολικής ηλικίας: Το έργο «Grunau Moves»

Το έργο «Grunau Moves» που εφαρμόστηκε στην περιοχή της Πάτρας βασίστηκε σε ένα επιτυχημένο παρεμβατικό γερμανικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και υλοποιήθηκε σε δύο δημοτικά σχολεία το 2024 και σε τέσσερα σχολεία το 2025, με στόχο την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας και της υγιεινής διατροφής στα παιδιά. Στο πλαίσιο του προγράμματος, υλοποιήθηκαν δράσεις που είχαν ως στόχο τη βελτίωση της ζωής των παιδιών και αφορούσαν εκπαιδευτικές ενότητες αλλά και διασκεδαστικές δραστηριότητες που επικεντρώνονται στη σημασία της συμμετοχής σε έναν ενεργό τρόπο ζωής. Το καθημερινό εξωτερικό παιχνίδι αυξήθηκε από 76% σε 84,6% στο σχολείο Α και από 72% σε 87,4% στο σχολείο Β, ένα χρόνο μετά την παρέμβαση και ακόμα περισσότερο το 2ο έτος της παρέμβασης. Η αύξηση αυτή που παρατηρήθηκε είναι αποτέλεσμα δημιουργικών μεθόδων που εφαρμόστηκαν, όπως τα σχέδια κίνησης πόλεων και τα εργαστήρια ανιχνευτών κίνησης. Επιπλέον, το ποσοστό των παιδιών με παχυσαρκία μειώθηκε κατά 6% (από 25,7% συνολικά στην αρχή της παρέμβασης) μόλις σε ένα χρόνο, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για εξατομικευμένη προσέγγιση και δράσεις σε επίπεδο κοινότητας, δίνοντας έμφαση στη δημιουργικότητα και τη διασκέδαση.

Γ. Ενδυνάμωση των οικογενειών: Η ελληνική ιστοσελίδα «Smart Family» στην 6η ΥΠΕ

Το έργο «Smart Family» αποτελεί ένα ακόμα μεγάλο βήμα προόδου στη μάχη κατά της παιδικής παχυσαρκίας, καθώς ενθαρρύνει τις μακροπρόθεσμες αλλαγές στον τρόπο ζωής, χωρίς να εστιάζει σε βραχυπρόθεσμες λύσεις. Για τον σκοπό αυτό η δράση έχει στόχο την τροποποίηση της μεθόδου συμβουλευτικής. Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργήθηκε εκπαιδευτικό υλικό γύρω από μια νέα μεθοδολογία συμβουλευτικής για αλλαγή του τρόπου ζωής και το υλικό αυτό χρησιμοποιήθηκε πιλοτικά στην εκπαίδευση με 4 ώρες σύγχρονης διδασκαλίας σε 48 επαγγελματίες υγείας, στους οποίους δόθηκαν τα εργαλεία που χρειάζονται για να βοηθήσουν τις οικογένειες που παρακολουθούν. Η μέθοδός μας, που βασιζόταν στην κάρτα υγείας «Smart Family», διευκόλυνε τις οικογένειες να δουν τις αλλαγές στη στάση τους και να δεσμευτούν να τις εφαρμόσουν, επειδή αυτή ήταν η προσωπική τους επιλογή. Τα σχόλια των οικογενειών, οι υψηλές βαθμολογίες των υγειονομικών ειδικών (διαιτολόγοι, παιδιάτροι κλπ.) στις συνεδρίες συμβουλευτικής και ταυτόχρονα οι βαθμολογίες για την εκτίμηση της ικανότητας κάθε οικογένειας να εφαρμόσει τις αλλαγές (που κυμάνθηκαν από 5.1 έως 6.0 με το 7.0 να είναι η υψηλότερη βαθμολογία), δείχνουν ότι αυτή η στρατηγική είναι αποτελεσματική και μπορεί να οδηγήσει σε μια βιώσιμη αλλαγή σε επίπεδο οικογένειας. Τέλος, ξεκινάει ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Πανεπιστημίου Πατρών που απευθύνεται σε επαγγελματίες υγείας για θέματα παρεμβάσεων στην παιδική παχυσαρκία.

Τελικές σκέψεις μέχρι σήμερα

Το πρόγραμμα «Health4EUkids» έχει αποδείξει ότι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση είναι απαραίτητη για την καταπολέμηση της παιδικής παχυσαρκίας, ξεκινώντας από την ενημέρωση πριν από τον τοκετό και συνεχίζοντας μέχρι τα σχολικά χρόνια και παραπέρα, στοχεύοντας τόσο στο οικογενειακό όσο και στο σχολικό περιβάλλον. Η επιτυχία που σημειώθηκε, με την αύξηση των ποσοστών θηλασμού, με την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας στα παιδιά σχολικής ηλικίας και με την ενημέρωση των οικογενειών γύρω από την υιοθέτηση της υγιεινής διατροφής, υποδεικνύει την ανάγκη εφαρμογής παρόμοιων μεθόδων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η διαρκής υποστήριξη και διεύρυνση του έργου αυτού, με τις παρεμβάσεις που προτείνει, είναι απαραίτητη προκειμένου να μειωθεί ο αριθμός των παιδιών με υπερβολικό βάρος και παχυσαρκία στη χώρα μας, καθώς και ο αντίκτυπος στη δημόσια υγεία.

ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΡΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

ΠΕΝΥ ΘΕΟΛΟΓΗ-ΓΚΟΥΤΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΕΤ ΠΠ, ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ICOM ΚΑΙ ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ICOM

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΜΕΤ ΠΠ

Τα μουσεία αποτελούν ανοιχτούς χώρους διάδρασης, μάθησης και κοινωνικοποίησης και είναι σε θέση να προσεγγίσουν ένα ευρύ φάσμα κοινού με σκοπό την παραγωγική μετάδοση ερεθισμάτων και την ενίσχυση της συμμετοχικότητας. Αποτελούν τους φορείς που οι άνθρωποι εμπιστεύονται περισσότερο μετά την οικογένεια και τους φίλους, σύμφωνα με έρευνα που υλοποιήθηκε στις ΗΠΑ το 2021 από την Αμερικανική Ένωση Μουσείων. Τα τελευταία χρόνια, τα ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, καύσωνες, ξηρασία, φωτιές κ.ά.) πληθαίνουν εξαιτίας της κλιματικής κρίσης, η οποία κάνει όλο και πιο αισθητή την παρουσία της στον Πλανήτη. Το νερό, που αποτελεί το πιο πολύτιμο αγαθό στη Γη και την κύρια πηγή ζωής, μετατρέπεται συχνά σε απειλή για την ίδια τη ζωή, ενώ σε αρκετές περιοχές του κόσμου λείπει.

Το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, αναγνωρίζοντας το πρόβλημα, ανέλαβε δράση από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, στηριζόμενο στην πολυετή εμπειρία του στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων και δραστηριοτήτων. Έτσι, χρησιμοποιώντας τη γνώση που αναπτύσσεται στο Πανεπιστήμιο Πατρών σχετικά με το νερό αλλά και τις φρέσκες ιδέες των φοιτητών που συμμετέχουν στα Προγράμματα Παιδαγωγικής Επάρκειας της Σχολής Θετικών Επιστημών και Εθελοντισμού, αναπτύχθηκαν και υλοποιήθηκαν συγκεκριμένες δράσεις που αγκαλιάστηκαν γρήγορα από την εκπαιδευτική κοινότητα σε όλη την Ελλάδα.

Μουσειοσκευές

Το πρώτο βήμα έγινε με τον σχεδιασμό μουσειοσκευών για το νερό. Οι μουσειοσκευές είναι βαλιτσάκια που περιλαμβάνουν παιχνίδια/δραστηριότητες, πειράματα, ψηφιακούς πόρους (παραμύθια, παιχνίδια ρόλων κλπ.), καθώς και οδηγίες για τους εκπαιδευτικούς για την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος στην τάξη, τα οποία δανειζονται στα σχολεία. Ο δανεισμός τους ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 με μεγάλη επιτυχία. Το καλοκαίρι του 2024, με αφορμή τη συμμετοχή της γράφουσας στο πρόγραμμα «Our collections matter» του ICCROM, αξιολογήθηκαν, αναπτύχθηκαν και προστέθηκαν νέες δραστηριότητες που καλύπτουν και θέματα Αειφόρου Ανάπτυξης. Οι μουσειοσκευές για το νερό είναι πλέον δέκα (δύο για κάθε ηλικιακή ομάδα): «Ρώτα τον Αμπό να σου πει με το νερό τι τρέχει» για το Νηπιαγωγείο και την Α' & Β' Δημοτικού, «Οι περιπέτειες της Σταγονούλας» για την Γ' & Δ' Δημοτικού, «Άκης Σταγονάκης, η πηγή της ζωής» για την Ε' & ΣΤ' Δημοτικού, «Κι αν πούμε το νερό... νεράκι Α'» (πολιτισμοί, φυσική, βιολογία) και «Κι αν πούμε το νερό... νεράκι Β'» (γεωλογία, χημεία) για το Γυμνάσιο. Η υλοποίησή τους υποστηρίχτηκε με χορηγίες από τον ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών, την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την εταιρεία TITAN. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, κάποιες μουσειοσκευές ταξίδεψαν και εκτός Δυτικής Ελλάδας, σε Κυκλάδες, Αττική και Θεσσαλία, ενώ η ζήτησή τους πλέον είναι μεγάλη.

Διαγωνισμός φωτογραφίας

Το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας σε συνεργασία με την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Περιβαλλοντική Εκπαίδευση διοργάνωσε διαγωνισμό φωτογραφίας για μαθητές με στόχο την αποτύπωση των υδατικών οικοσυστημάτων της περιοχής. Ο διαγωνισμός υλοποιείται φέτος για τρίτη συνεχή χρονιά και έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός σημαντικού φωτογραφικού αρχείου για τα υδατικά οικοσυστήματα της περιοχής που θα αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία σχετικής ψηφιακής έκθεσης. Στους διαγωνισμούς αυτούς συμμετείχαν περισσότεροι από 300 μαθητές με την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών.

Νέες δράσεις την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά

Περιοδική έκθεση «Το νερό στην καρδιά της επιστήμης»

Η περιοδική έκθεση φιλοξενείται από το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας, σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδας στην Πάτρα από 24/02/2025-10/05/2025. Παρουσιάζει το ζήτημα της αειφόρου διαχείρισης του νερού στον 21ο αιώνα από την πλευρά της έρευνας και της διεπιστημονικής συνεργασίας. Βασίζεται στο ερευνητικό έργο του Γαλλικού Ερευνητικού Ιδρύματος IRD (Institut de recherche pour le développement) το οποίο είχε, μεταξύ άλλων οργανισμών, την επιστημονική επιμέλεια για τον σχεδιασμό και για την υλοποίηση της έκθεσης, ενώ το φωτογραφικό υλικό της προέρχεται από λήψεις των επιτόπιων επιστημονικών αποστολών του. Μέσα από 24 ταμπλό μεγάλου μεγέθους παρουσιάζει την ανισότητα στην κατανομή των υδάτινων πόρων, τα προβλήματα στη διαχείριση του νερού, καθώς και τα μεγάλα έργα της γαλλικής έρευνας που υποστηρίζουν τη βιώσιμη διαχείριση μέσω της διεπιστημονικής συνεργασίας.

Εκπαιδευτικές Δράσεις στην περιοδική έκθεση

Αξιοποιώντας το εκθεσιακό υλικό με τη συμβολή εθελοντών φοιτητών διαφορετικών επιστημονικών πεδίων, το Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας σχεδίασε και υλοποιεί δύο εκπαιδευτικές δράσεις για μαθητές Νηπιαγωγείου-Δημοτικού «Όλοι μαζί για το νερό και το νερό για όλους» και «Οι επιστήμες σώζουν το νερό» και μία για μαθητές Γυμνασίου «Το νερό στην καρδιά της επιστήμης». Ο βασικός στόχος των εκπαιδευτικών δράσεων είναι οι μαθητές να προσεγγίσουν βιωματικά την αναγκαιότητα της βιώσιμης και δίκαιης διαχείρισης του νερού και να κατανοήσουν τον ρόλο των επιστημών στην επίλυση των προβλημάτων μέσω της έρευνας και της συνεργασίας.

Δίκτυο σχολείων Πρωτοβάθμιας «Νερό, υγεία και περιβάλλον»

Το δίκτυο σχολείων Πρωτοβάθμιας «Νερό, υγεία και περιβάλλον» αποτελεί συνεργασία του Μουσείου Επιστημών και Τεχνολογίας με την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση-Αγωγή Υγείας και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Στο δίκτυο συμμετέχουν περισσότεροι από 1.000 μαθητές και 100 εκπαιδευτικοί από 30 σχολεία της Αχαΐας. Στο πλαίσιο του δικτύου αυτού προσφέρθηκαν στους εκπαιδευτικούς βιωματικά εργαστήρια και διαδικτυακά σεμινάρια από μέλη ΔΕΠ που ασχολούνται με το νερό. Οι εκπαιδευτικοί δανείζονται και υλοποιούν τη μουσειοσκευή για το νερό που αντιστοιχεί στην τάξη τους, δημιουργούν δικές τους δραστηριότητες, συμμετέχουν με την τάξη τους στην εκπαιδευτική δράση στο πλαίσιο της περιοδικής έκθεσης και σε δράσεις εξωστρέφειας.

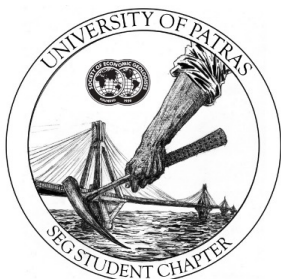
Δράσεις Εξωστρέφειας

Δράσεις εξωστρέφειας υλοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα στο Μουσείο και εκτός Μουσείου (Βραδιά Ερευνητή, Athens Science Festival) και απευθύνονται σε ποικίλους τύπους κοινού. Μια τέτοια δράση ήταν η εκδήλωση «Όλοι μαζί για το νερό και το νερό για όλους» που υλοποιήθηκε την Κυριακή 16/3/2025 για τα εγκαίνια της περιοδικής έκθεσης «Το νερό στην καρδιά της Επιστήμης», στο πλαίσιο των Εορτασμών της Παγκόσμιας Ημέρας Νερού και της Παγκόσμιας Ημέρας Γαλλοφωνίας. Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν εκλαϊκευμένες ομιλίες από τη Διευθύντρια του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδας στην Πάτρα, κυρία Γεωργία Πετροπούλου-Conan με θέμα τη Γαλλοφωνία και από την καθηγήτρια Υδρογεωλογίας του τμήματος Γεωλογίας κυρία Ελένη Ζαγγανά «Νερό: Η πηγή του ανθρώπινου πολιτισμού». Στην εκδήλωση συμμετείχαν 9 σχολεία του δικτύου: τα νηπιαγωγεία 20, 650 και «Ναυτίλος» και τα δημοτικά σχολεία 350, 490, 540, Ρίου, Πειραματικό Πανεπιστημίου Πατρών και 40 Αιγίου που παρουσίασαν δρώμενα και τραγούδια, τα οποία αποτύπωναν διαφορετικές πλευρές του νερού. Θα ακολουθήσουν και άλλες δράσεις εξωστρέφειας τον Μάιο 2025, στο πλαίσιο του εορτασμού της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων 2025 με θέμα «Μουσεία και κοινωνίες σε διαρκή αλλαγή».

Ευχαριστούμε τα στελέχη του Μουσείου, την κυρία Αθηνά Πυλαρινού και τον Διδάκτορα Στυλιανό Μυστακίδη, την αποσπασμένη εκπαιδευτικό στο Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Μαρία Κωστούρου (νηπιαγωγό-μουσειολόγο) και τη συνεργάτη του Μουσείου και Διδάκτωρ Ειρήνη Κοτζαμανίδη, ΕΔΙΠ στο τμήμα Γεωλογίας, για τη συνεργασία, την αφοσίωση στους στόχους και τη συμβολή τους στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση των δράσεων για το νερό, καθώς και όλους τους εθελοντές που συνέβαλαν σε διαφορετικά στάδια της δράσης. Μέσα από μια ολιστική αντιμετώπιση των θεμάτων του νερού, το Μουσείο συντάσσεται με τον νέο ορισμό του Μουσείου, προάγοντας την ποικιλομορφία και την αειφορία, συνδημιουργώντας με τις κοινότητες που υπηρετεί και μετατρέποντας φοιτητές, μαθητές και εκπαιδευτικούς σε δημιουργούς περιεχομένου, ώστε να προσφέρει ποικίλες εμπειρίες στο κοινό με σκοπό την εκπαίδευση, την ψυχαγωγία, τον αναστοχασμό και τη διάδοση της γνώσης.

JOINT UPATRAS, NKUA AND AUTH SEG STUDENT CHAPTERS SEMINAR EXPLORATION AND EXPLOITATION OF INDUSTRIAL MINERALS: CASE STUDIES FROM THE GREEK EXTRACTIVE INDUSTRY

Ε. ΝΤΟΥΡΟΣ, Μ. ΓΕΩΡΓΑΚΗ, Σ. ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η Επιστημονική Φοιτητική Ομάδα UPatras S.E.G. Student Chapter (του Εργαστηρίου Κοιτασματολογίας του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών) σε συνεργασία με την Ερευνητική Ομάδα MINOTAUR (στην οποία συμμετέχει το Εργαστήριο Ιζηματολογίας του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών) και το ερευνητικό πρόγραμμα WASTE2CRM, ένωσαν τις δυνάμεις τους και διοργάνωσαν με επιτυχία Ημερίδα/Workshop με κύριο θέμα

Υπαίθρια εργασία φοιτητών γεωλογίας σε ορυχείο Μαγνησίτη στην Εύβοια

την Εξερεύνηση Βιομηχανικών Ορυκτών αλλά και την σημασία και αξιοποίηση των Κρίσιμων Ορυκτών Πρώτων Υλών (CRM) με σκοπό την εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα CRM αποτελούν ζωτικής σημασίας στοιχεία για την ευρωπαϊκή βιομηχανία, καθώς χρησιμοποιούνται σε τεχνολογικές εφαρμογές, στην πράσινη μετάβαση και στην κατασκευή υψηλής αξίας προϊόντων. Η εξασφάλιση βιώσιμης και ανεξάρτητης προμήθειας αυτών των υλικών είναι προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς πολλά από αυτά εισάγονται από τρίτες χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, η ημερίδα ανέδειξε τη σημασία των βιομηχανικών ορυκτών, τα οποία συνδέονται άμεσα με κρίσιμες πρώτες ύλες, μέσα από σύγχρονες τεχνικές εξερεύνησης, εξόρυξης και αξιοποίησης. Η συμβολή ειδικών από την ακαδημαϊκή και βιομηχανική κοινότητα ανέδειξε καινοτόμες προσεγγίσεις και πρακτικές που μπορούν να ενισχύσουν τη στρατηγική αυτάρκεια της Ευρώπης στον τομέα των ορυκτών πόρων.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν συνολικά 55 συμμετέχοντες από τη βιομηχανία και την ακαδημαϊκή κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων και των μελών από τις αντίστοιχες επιστημονικές ομάδες S.E.G. της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Η ομάδα ενισχύθηκε οικονομικά από την ερευνητική ομάδα MINOTAUR Mining και από τον ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών και φιλοξένησε διακεκριμένους ομιλητές από τη μεταλλευτική βιομηχανία και από ακαδημαϊκά ιδρύματα. Οι ομιλητές μεταλαμπάδευσαν πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις τεχνικές εξερεύνησης, εξόρυξης και εκμετάλλευσης των ορυκτών πόρων, παρουσιάζοντας καινοτόμες μεθοδολογίες και λογισμικά που διαμορφώνουν το μέλλον του τομέα.

Στο πλαίσιο της ημερίδας αυτής, δόθηκαν ομιλίες από τους ακαδημαϊκούς συμβούλους των συλλόγων, τον Καθηγητή Δρ. Σταύρο Καλαϊτζίδη (Πανεπιστήμιο Πατρών), τον Καθηγητή Δρ. Στέφανο Κίλια (Ε.Κ.Π.Α.) και τον Καθηγητή Δρ. Βασίλειο Μέλφο (Α.Π.Θ.) αλλά και από τον Κωσταντίνο Βυθούλκα (Chief Geologist-Διευθυντής Ανάπτυξης Κοιτασμάτων της ΓΕΩΕΛΛΑΣ Α.Μ.Μ.Α.Ε.), τον Γεώργιο Τσούπα (Γενικός Διευθυντής Εξόρυξης και Γεωλογικής Έρευνας της ΤΕΡΝΑ ΛΕΥΚΟΛΙΘΟΙ Α.Ε.), τον Δρ. Καπαγερίδη Ιωάννη (Αναπληρωτή Καθηγητή στο τμήμα Μηχανικών Ορυκτών Πόρων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας) και τον Δρ. Παύλο Αβραμίδη (τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών). Συγκεκριμένα, οι Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι των Ομάδων Δρ.

Σταύρος Καλαϊτζίδης, Δρ. Στέφανος Κίλιας και Δρ. Βασίλειος Μέλφος έδωσαν ομιλίες σχετικά με την ερευνητική δραστηριότητα των αντίστοιχων τμημάτων αλλά και τις δράσεις των Επιστημονικών Ομάδων. Ακολούθησε η ομιλία του Γεώργιου Τσούπα με θέμα «The role of the geologist in the modern mining industry», από την οποία οι παρευρισκόμενοι ενημερώθηκαν για τις διαδικασίες εξερεύνησης, εντοπισμού, εξόρυξης και αξιοποίησης του Ελληνικού Μαγνησίτη. Στη συνέχεια, ο Κωσταντίνος Βυθούλας μίλησε για δύο κύρια θέματα με τίτλους «Exploration and exploitation of the palygorskite-mixed bentonite clay reserve at Grevena and Kozani, West Macedonia» και «The legal framework and the procedures to obtain the quarry minerals' ownership right in Greece». Οι ομιλίες αυτές είχαν ως κύριο σκοπό την ανάδειξη του Ατταπουλγίτη ως πρώτη ύλη, καθώς και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν, σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, για την απόκτηση μεταλλευτικών αδειών και δικαιωμάτων. Τέλος, ο Ιωάννης Καπαγερίδης στην ομιλία του με τίτλο «Mineral resources and reserves estimation practice in industrial mineral deposits» παρουσίασε σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία, όπως λογισμικά και προγράμματα, που έχουν ως σκοπό τον εντοπισμό κοιτασμάτων και τη μοντελοποίηση τους μέσω εφαρμογής της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Μετάλλευμα Μαγνησίτη

Ένα από τα σημαντικότερα σημεία της εκδήλωσης ήταν η παρουσίαση του Καθηγητή Παύλου Αβραμίδη, ο οποίος ασχολήθηκε με το έργο MINOTAUR Mining και την πρωτοποριακή του προσέγγιση στην αντιμετώπιση γεωλογικών προκλήσεων ως προς την αυτόνομη εξερεύνηση ορυκτών πόρων. Σημαντική ήταν και η ομιλία του Καθηγητή Σταύρου Καλαϊτζίδη, ο οποίος παρουσίασε το έργο WASTE2CRM, το οποίο εντάσσεται στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας και της ανάκτησης Κρίσιμων Ορυκτών Πρώτων Υλών από τα εξορυκτικά απόβλητα της βιομηχανίας γαιανθράκων.

Η Ημερίδα αποτέλεσε μια εξαιρετική ευκαιρία για επαγγελματίες, ερευνητές και φοιτητές να συμμετάσχουν σε ουσιαστικές συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της εξερεύνησης και εξόρυξης βιομηχανικών ορυκτών στην Ελλάδα. Η ενθουσιώδης συμμετοχή ανέδειξε το αυξανόμενο ενδιαφέρον για βιώσιμες και καινοτόμες προσεγγίσεις στον κλάδο.

Η Επιστημονική Φοιτητική Ομάδα UPatras S.E.G. Student Chapter θέλει να ευχαριστήσει θερμά τους ομιλητές και συμμετέχοντες για τη συμβολή τους στην επιτυχία αυτής της εκδήλωσης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται στον Καθηγητή του τμήματος Γεωλογίας, Δρ. Παύλο Αβραμίδη για την εξαιρετική του ομιλία σχετικά με το πρόγραμμα MINOTAUR Mining και την οικονομική υποστήριξη, καθώς και στον ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου Πατρών για την χορήγηση της δράσης.

Ευχαριστούμε τους:

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ...ΠΑΕΙ HARVARD!

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΩΤΣΟΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΠΑΥΛΙΝΑ ΣΚΙΝΤΖΗ

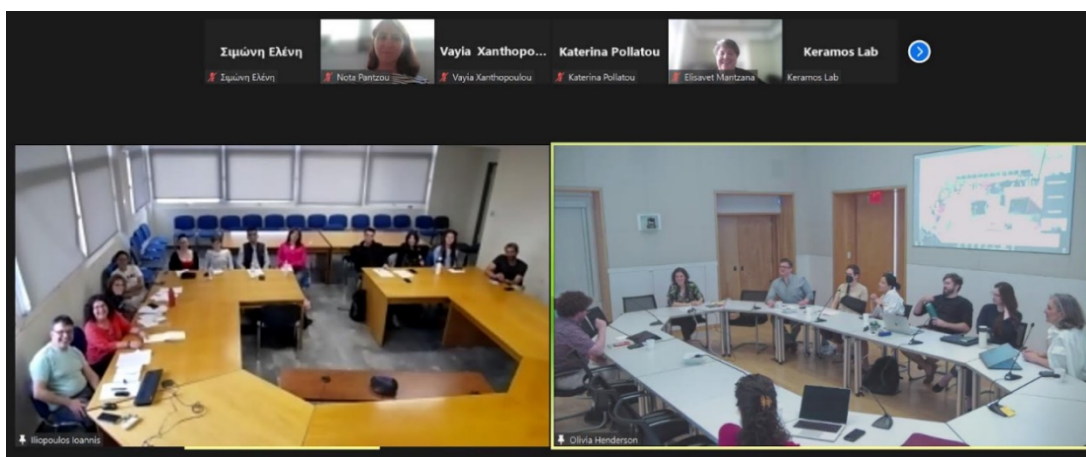
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Την Πέμπτη 16 Μαΐου 2024 είχαμε την τιμή και τη χαρά να συμμετάσχουμε σε μία εξαιρετικά ενδιαφέρουσα διαδικτυακή Στρογγυλή Τράπεζα που διοργανώθηκε από το τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών (CHS) του Πανεπιστημίου του Harvard. Αυτή η δράση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος «Προστασία της Γεωλογικής, Γεωγραφικής & Ανθρώπινης Κληρονομιάς», που διδάσκεται από τους καθηγητές Μ. Γεραγά και Ι. Ηλιόπουλο, καθώς και από τα μέλη ΕΔΙΠ, Ε. Κοτζαμανίδη και Ε. Σιμώνη. Τον συντονισμό είχε η Ε. Σιμώνη, η οποία ήταν ερευνητική εταίρος του Κέντρου Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Harvard στην Ουάσινγκτον για το 2023-2024.

Συμμετείχαν, εκτός των προαναφερθέντων, από την Ουάσινγκτον οι ερευνητές Κωνσταντίνος Καραθανάσης, Αλάνια Παλαμίδη, Γιούλικα Χριστακοπούλου, Samuel Holz, Patricia Kim, Debby Sneed, Julia Sturm, Dylan James, Michiel van Veldhuisen, και από την Πάτρα οι προπτυχιακοί φοιτητές του τμήματος Γεωλογίας Πέτρος Αθανασόπουλος, Γεωργία-Στέλλα Γκαραλιάκου, Κρυσταλλία Χρυσανθακοπούλου και Τζένη Χύκο, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και μέλη της ερευνητικής ομάδας KERAMOS Αθανάσιος Βαρώτσος, Καλλιρόη Μούλο, Σκιντζή Παυλίνα, οι υποψήφιοι διδάκτορες Νικούλα Κουγιά, Κατερίνα Πολλάτου, Julien Gravier και Ελισσάβετ Ματζάνα, η μεταδιδακτορική ερευνήτρια Βαϊά Ξανθοπούλου και η καθηγήτρια του τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας Νότα Πάντζου.

Η συζήτηση ξεκίνησε με μια σύντομη παρουσίαση των ερευνητικών πεδίων των ειδικών του CHS. Στη συνέχεια, είχαμε την ευκαιρία να υποβάλουμε ερωτήματα, εστιάζοντας τόσο στις ερευνητικές τους δραστηριότητες όσο και σε επίκαιρα ζητήματα που σχετίζονται με τη διάσωση και ανάδειξη της πολιτιστικής και γεωλογικής κληρονομιάς. Οι ερωτήσεις μας αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τη θέση της γυναίκας στην αρχαία Ελλάδα, την αναγκαιότητα των σωστικών ανασκαφών και την προσβασιμότητα των AMEA στους αρχαιολογικούς χώρους. Η συζήτηση ήταν διαδραστική, οι ερευνητές ανταποκρίθηκαν στις ερωτήσεις με εξαιρετική προθυμία και σαφήνεια. Επιπλέον, μοιράστηκαν τις εμπειρίες τους από την ερευνητική εργασία στο CHS, τονίζοντας πόσο παραγωγική περίοδος υπήρξε για την προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη.

Οι ερευνητές του CHS ζήτησαν να μάθουν περισσότερα για τις δραστηριότητες του τμήματος Γεωλογίας, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο η γεωλογία συνδέεται με τη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών ανέδειξε την ανάγκη συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών επιστημονικών πεδίων για την προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι τέτοιες δράσεις αναδεικνύουν τις δυνατότητες εξωστρέφειας που παρέχει το τμήμα Γεωλογίας. Μέσα από αυτή τη συνεργασία έγινε αντιληπτή η σημασία της διεπιστημονικής προσέγγισης στη μελέτη και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η ανταλλαγή απόψεων με ερευνητές διεθνούς κύρους, όπως εκείνοι του Πανεπιστημίου του Harvard, ενισχύει την πεποίθηση ότι η εξωστρέφεια και η συνεργασία αποτελούν απαραίτητα εργαλεία προόδου.

Σε συνέχεια της συνεργασίας μας, στις 14 και 15 Δεκεμβρίου 2024 πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Ελληνικών Σποδών του Πανεπιστημίου του Harvard (ΚΕΣ), που βρίσκεται στο Ναύπλιο, το εργαστήριο «Cracking the Code: Ερμηνεύοντας τη Ζωή και τον Θάνατο μέσα από Τάφους, Αγγεία και Διακοσμητικά Μοτίβα στην Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου. Μελέτη περίπτωσης: Η Νεκρόπολη της Στάμνας». Συντονίστριες ήταν η Ελένη Σιμώνη, Διδάκτωρ Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και μέλος ΕΔΙΠ του τμήματος Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και η Γιουλίκα - Όλγα Χριστακοπούλου, Διδάκτωρ Αρχαιολόγος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Εφορία Αρχαιοτήτων Αχαΐας).

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης, είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε καλύτερα την πολιτιστική κληρονομιά της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στην Πρωτογεωμετρική και Γεωμετρική περίοδο. Μέσα από μία σειρά διαλέξεων εστιάσαμε στην ανάλυση των τάφων, στα αρχαιολογικά ευρήματα, καθώς και στα γεωμετρικά μοτίβα των αγγείων της εποχής έχοντας ως υπόθεση μελέτης ένα από τα πλουσιότερα αρχαία νεκροταφεία στη Σταμνά Αιτωλίας. Επίσης, ενημερωθήκαμε για τη συμβολή ποιοτικών και ποσοτικών εργαλείων αλλά και για τη συμβολή σύγχρονων εργαλείων χαρτογραφίας (Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών - ΓΣΠ) στην αποκωδικοποίηση κοινωνικών και πολιτισμικών μηνυμάτων που κρύβονται πίσω από τα αρχαιολογικά ευρήματα. Τέλος, μας ανατέθηκε χαρτο-άσκηση με σκοπό την κατανόηση της αξίας των ΓΣΠ στην αρχαιολογική έρευνα.

Μέσα από αυτή τη συνεργασία έγινε αντιληπτή η σημασία του διαλόγου ανάμεσα σε διαφορετικά επιστημονικά πεδία. Θα θέλαμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας σε όλους όσους εργάστηκαν για την υλοποίηση αυτής της δράσης και ευχόμαστε παρόμοιες δράσεις να υπάρχουν και στο μέλλον. Η εμπειρία αυτή θα μείνει αξέχαστη, όχι μόνο για τις γνώσεις που αποκτήθηκαν, αλλά και γιατί αποτελεί πηγή έμπνευσης στην αναζήτηση νέων ευκαιριών για μάθηση, έρευνα και δημιουργική συνεργασία. Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις συντονίστριες και την κυρία Ματίνα Γκόγκα για την υπέροχη φιλοξενία στο παράρτημα του Harvard στο Ναύπλιο.

ΔΡΑΣΗ «WILL YOU... MARROW ME?»

ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΖΗ, ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΨΑΛΤΗ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ «WILL YOU... MARROW ME?»

Η εθελοντική δράση «Will you...Marrow Me?» της Επιστημονικής Εταιρείας Φοιτητών Ιατρικής Ελλάδος (ΕΕΦΙΕ) του παραρτήματος Πατρών συνιστά ένα δυναμικό σύνολο από φοιτητές, όχι μόνο της Ιατρικής αλλά και άλλων τμημάτων, που προσπαθούν συνεργικά να ευαισθητοποιήσουν την κοινότητα σχετικά με την εθελοντική δωρεά μυελού των οστών και την αύξηση των εγγεγραμμένων δοτών στην ελληνική και στην παγκόσμια δεξαμενή. Όμως, πριν από την αναφορά μας στην ίδρυση της ομάδας μας, στους στόχους της και στις επιτυχίες της, θα ήταν χρήσιμος για τον αναγνώστη ο προσδιορισμός της έννοιας του μυελού των οστών και της σημασίας του στη σωστή λειτουργία του οργανισμού.

Ο μυελός των οστών είναι λοιπόν ο ρευστός ιστός που βρίσκεται στο εσωτερικό των οστών και περιέχει προγονικά αιμοποιητικά κύτταρα, τα οποία όταν ωριμάσουν μετατρέπονται στα έμμορφα συστατικά του αίματος και του ανοσοποιητικού μας συστήματος, δηλαδή σε ερυθροκύτταρα, λευκά αιμοσφαίρια και αιμοπετάλια. Αποτελεί το κύριο αιμοποιητικό όργανο, καθώς εκεί παράγονται τα περισσότερα κύτταρα του αίματος του οργανισμού. Συνεπώς, η φυσιολογική του λειτουργία είναι εξαιρετικής σημασίας, αν σκεφτούμε ότι ο μυελός των οστών παράγει περίπου 500 δισεκατομμύρια κύτταρα του αίματος την ημέρα και οποιαδήποτε δυσλειτουργία του μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, θέτοντας σε κίνδυνο πολλούς συνανθρώπους μας. Φτάνει να αναλογιστούμε ότι σχεδόν κάθε τέσσερα λεπτά ένας άνθρωπος στον κόσμο διαγιγνώσκεται με λευχαιμία και επομένως όλοι μας κάποια στιγμή μπορούμε να βρεθούμε σε κίνδυνο. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι οι αιματολογικοί καρκίνοι δεν κάνουν ηλικιακές διακρίσεις, αφού η οξεία λευχαιμία αποτελεί τον πιο συχνό τύπο παιδικού καρκίνου.

Δυστυχώς, η επιστήμη δεν έχει καταφέρει να ανακαλύψει την κατάλληλη θεραπεία για όλες τις περιπτώσεις. Ωστόσο, δεν απογοητευόμαστε, καθώς η δωρεά μυελού των οστών από κάποιον υγιή δότη είναι το «τέλειο φάρμακο» και τις περισσότερες φορές μπορεί να θεραπεύσει τον ασθενή, γλυτώνοντάς τον από τον θάνατο και χαρίζοντάς του τη ζωή. Συνεπώς, η ενημέρωση του κόσμου πάνω στο θέμα της εθελοντικής δωρεάς μυελού των οστών είναι αναγκαία, ώστε να αυξηθούν τα ποσοστά εύρεσης συμβατού δότη προκειμένου να μην ξανακουστεί η φράση «δεν τα κατάφερε, επειδή δεν βρέθηκε συμβατός δότης».

Το «Will you... Marrow Me?» γεννήθηκε από αυτή την ανάγκη για ενημέρωση του κοινού και ιδιαίτερα των φοιτητών. Σαν δράση ξεκίνησε το 2016 από την ΕΕΦΙΕ του παραρτήματος Αθηνών και συνεχίστηκε σε όλα τα παραρτήματα φοιτητών Ιατρικής. Συγκεκριμένα, η ομάδα του παραρτήματος της Πάτρας άρχισε να δραστηριοποιείται το 2018 σε συνεργασία του ΚΕΔΜΟΠ-Χάρισε Ζωή. Από τότε έχουν αυξηθεί τα μέλη της ομάδας με άτομα που έχουν ισχυρή θέληση να συνδράμουν στην ενημέρωση και στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού γύρω από τη δωρεά μυελού των οστών (αυτή τη στιγμή προσμετρώνται στο έμψυχο δυναμικό μας, περίπου 120 εθελοντές δράσης) και ταυτόχρονα έχει αυξηθεί η ανταπόκριση της πανεπιστημιακής κοινότητας αλλά και του υπόλοιπου κόσμου. Αυτό γίνεται αντιληπτό τόσο μέσω της συνεργασίας μας με διάφορες εθελοντικές ομάδες φοιτητών και φορείς του Πανεπιστημίου (και όχι μόνο), όσο και με την ανοδική πορεία που σημειώνεται κάθε χρόνο στις εγγραφές νέων εθελοντών δότες. Είναι γεγονός ότι το 2024 μέσα σε πέντε μέρες (κατά τη διάρκεια του UpFest και του Pink the City) καταφέραμε να συγκεντρώσουμε 254 εθελοντές δότες, ενώ συνολικά ολόκληρη τη χρονιά η ομάδα μας κατόρθωσε να εγγράψει 704 νέους εθελοντές δότες. Μάλιστα, γι' αυτό μας το επίτευγμα, το Σάββατο 08/02/2025 η ομάδα «Will you...Marrow me?» της ΕΕΦΙΕ του παραρτήματος της Πάτρας είχε την ιδιαίτερη τιμή και χαρά να βραβευτεί από το Πανεπιστήμιο Πατρών (απονομή από την Αντιπρύτανη Αν. Καθ. κ. Ε. Αλμπάνη) και από την εφημερίδα «Πελοπόννησος» αποτελώντας ένα από τα «Πρόσωπα της Χρονιάς 2024».

Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι ο εθελοντισμός στην Ελλάδα κυμαίνεται ακόμα σε ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά αν αναλογιστούμε ότι στον συνολικό πληθυσμό των περίπου 10.000.000 Ελλήνων κατοίκων υπάρχουν μόλις 260.000 ενεργοί εθελοντές δότες. Με αργά αλλά σταθερά βήματα ενημερώνονται και συμμετέχουν με την εγγραφή τους στην Εθνική Δεξαμενή Δοτών διαρκώς περισσότερα άτομα, δίνοντάς μας πίστη και δύναμη για το μέλλον. Η έμπνευση να συνεχίσουμε τις δράσεις μας είναι αστείρευτη και απορρέει από την αυξανόμενη ανάγκη για εύρεση συμβατού δότη, προκειμένου να βοηθηθούν τα άτομα που διαγιγνώσκονται με αιματολογικές κακοήθειες. Μέσα από αυτή την εθελοντική μας δράση νιώθουμε ότι μπορούμε να βάλουμε κι εμείς το λιθαράκι μας στην ευαισθητοποίηση του κοινού γύρω από τη δωρεά μυελού των οστών. Με κάθε νέα εγγραφή ενισχύεται η πίστη ότι τα ποσοστά ανεύρεσης συμβατού δότη για τους ασθενείς αυξάνονται σιγά σιγά, όπως και οι ελπίδες μας για τη σωτηρία περισσότερων ανθρώπων.

Το μήνυμα που θέλουμε να στείλουμε στον κόσμο είναι πως η δωρεά μυελού των οστών είναι μια απλή και ασφαλής πράξη αλληλεγγύης που πραγματικά χαρίζει ζωή σε ασθενείς με λευχαιμία ή άλλα αιματολογικά νοσήματα. Η δυσκολία εύρεσης συμβατού δότη (αυτή τη στιγμή η πιθανότητα κάποιος να βρει συμβατό δότη είναι 1/20.000, ενώ μπορεί να φτάσει και το 1/1.000.000) υπογραμμίζει την ανάγκη για δημιουργία μεγάλων δεξαμενών, οι οποίες θα βοηθήσουν περισσότερους ασθενείς να οδηγηθούν στην θεραπεία και έτσι να έχουν μια δεύτερη ευκαιρία στη ζωή. Δεν χρειάζεται να περιμένουμε να βρεθεί κάποιος δικός μας άνθρωπος σε αυτή την κατάσταση ώστε να ευαισθητοποιηθούμε.

Εδώ να επισημάνουμε ότι εθελοντής δότης μυελού των οστών μπορεί να γίνει κάθε υγιές άτομο ηλικίας 18-40 ετών, συμπληρώνοντας σε περίπου 5 λεπτά μία αίτηση με τα στοιχεία του και ένα σύντομο ιατρικό ιστορικό και δίνοντας παράλληλα ένα δείγμα σάλιου με μία μπατονέτα. Αυτό μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια κάποιας δράσης μας, στους σταθμούς εγγραφής που υπάρχουν εντός της Πανεπιστημιούπολης (αναλυτικά ο χάρτης με τα σημεία <https://my.upatras.gr/xarisezoi/>) ή αν επιθυμείτε να σας αποσταλεί ταχυδρομικώς στο σπίτι η αίτηση με τις μπατονέτες και τις οδηγίες (https://www.xarisezoi.gr/aitisi-eggrafis-doti-myeloy-ton-oston_new/). Σε περίπτωση που βρεθεί κάποιος συμβατός με έναν ασθενή, τότε καλείται από το ΚΕΔΜΟΠ, ώστε να επιβεβαιώσει την θέλησή του να γίνει δότης μυελού των οστών και έπειτα ακολουθεί μία διαδικασία ιατρικών εξετάσεων, ώστε να διασφαλιστεί η υγεία του δότη και να μπορεί να ολοκληρωθεί με ασφάλεια η δωρεά.

Η διαδικασία λήψης μυελού των οστών δεν γίνεται πλέον στο χειρουργείο με παρακέντηση, όπως πολλοί φοβούνται, αλλά λαμβάνουμε τα σωτήρια για τον ασθενή κύτταρα (αρχέγονα αιμοποιητικά) μέσω της κυκλοφορίας του αίματος, όπως συμβαίνει δηλαδή και στην δωρεά αιμοπεταλίων. Συγκεκριμένα, ο δότης φέρει ένα σωληνάκι σε κάθε χέρι, ώστε το αίμα του να φεύγει από το ένα χέρι, να περνάει και να διαχωρίζεται σε ειδικό μηχανήμα για τη λήψη των κατάλληλων κυττάρων και όλα τα υπόλοιπα κύτταρα του αίματος επιστρέφονται διαρκώς πίσω στον δότη από το άλλο χέρι.

Αν και όσοι εγγράφονται ως εθελοντές δότες παραμένουν εγγεγραμμένοι στην Παγκόσμια και Εθνική Δεξαμενή εθελοντών δοτών μέχρι τα 60 τους έτη, είναι εξαιρετικά χαμηλή η πιθανότητα να βρεθεί συμβατός δότης για αυτούς που το έχουν ανάγκη. Σας προσκαλούμε λοιπόν να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα του «Χάρισε Ζωή» (www.xarisezoi.gr) ή να αναζητήσετε τους εθελοντές μας σε κάποια δράση ώστε να ενημερωθείτε, να κάνετε το σημαντικό βήμα, να γίνετε εγγεγραμμένοι εθελοντές δότες μυελού των οστών και να χαρίσετε το πολύτιμο δώρο της ζωής στους ασθενείς με καρκίνο του αίματος. Ακολουθήστε μας και στα social στα προφίλ: @savealifegreece & @willyoumarrowme_ για να παρακολουθείτε τις δράσεις μας και να είστε ενημερωμένοι για όλες τις εξελίξεις γύρω από την εθελοντική δωρεά μυελού των οστών. Μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας για οποιαδήποτε απορία σας.

Γίνε σήμερα εθελοντής δότης μυελού των οστών & «Χάρισε ζωή»!

Πηγή φωτογραφιών

lifetime: ένθετη περιοδική έκδοση της εφημερίδας Πελοπόννησος, 1η έκδοση
Εφημερίδα Πελοπόννησος
Will you... Marrow me?

«...Η ΤΕΧΝΗ ΕΙΝΑΙ ΕΡΩΤΑΣ ΜΙΑ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΕΙΝΑΙ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΤΡΙΔΑΣ ΤΗΣ Β' ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΓΕΝΙΑΣ
ΖΕΦΗΣ ΔΑΡΑΚΗ ΣΤΗΝ **ANNA ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗ**
(ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ)
ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών συνδιοργανώνει με το Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το Σπίτι της Κύπρου, στις 9.5.2025, Ημερίδα για το έργο της Ζέφης Δαράκη, με θέμα *Ο άκαυτος λόγος της Ζέφης Δαράκη*, η οποία θα πραγματοποιηθεί διά ζώσης στο Σπίτι της Κύπρου. Η οργάνωση της Ημερίδας αποτελεί δράση συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων, καθώς και εξωστρέφειας.

Η Ζέφη Δαράκη είναι μία από τις σημαντικότερες ποιητικές φωνές της εποχής μας. Υπήρξε σύντροφος ζωής του ποιητή Βύρωνα Λεοντάρη, μέλους της ομάδας του περιοδικού *Σημειώσεις*, του μακροβιότερου μεταπολιτευτικού εντύπου κριτικής θεωρίας, πολιτικής φιλοσοφίας και ποίησης στην Ελλάδα. Στην επιστημονική ημερίδα για το έργο της θα συμμετάσχουν πολλοί έγκριτοι ακαδημαϊκοί, καθώς και λογοτέχνες.

Η Ζέφη Δαράκη έχει λάβει τα εξής βραβεία:

- 2008: Βραβείο «Δάμπρου Πορφύρα» της Ακαδημίας Αθηνών, για την ποιητική συλλογή *Σε ονομάζω θα πει σε χάνω*.
- 2015: Βραβείο «Διδώ Σωτηρίου» της Εταιρείας Συγγραφέων για το σύνολο του έργου της.
- Βραβείο «Κώστα και Ελένης Ουράνη» της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του ποιητικού της έργου.
- Κρατικό Βραβείο Ποίησης, για το έργο *Η σπηλιά με τα βεγγαλικά*.
- 2019: Βραβείο Κύκλου ποιητών για το σύνολο του έργου της.

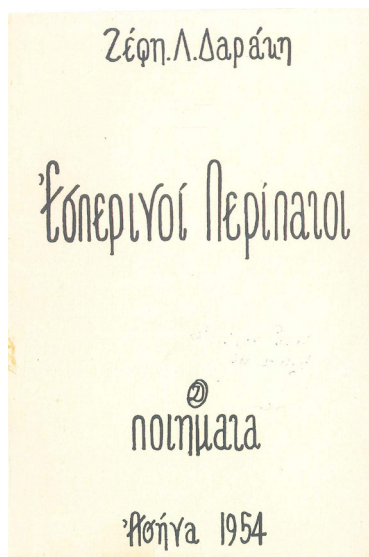
Το έργο της Δαράκη θα μπορούσε να διαβαστεί ως «αυτοβιογραφικός» μονόλογος, μια συνειρμική ποιητική κατάθεση, όπου οι λέξεις δεν αφηγούνται, κατακτούν την απροσδιοριστία, το ακίνητο, το άδηλο, τη ρευστότητα μέσα από τις διεργασίες της μνήμης. Η μετανεωτερική υπαρξιακή αναζήτηση, η οδύνη, η εξομολόγηση, η εμμονή στην έσχατη αγωνία του «υπάρχειν», ο αναστοχασμός καθιστούν το έργο της Δαράκη ένα «work in progress», ένα εκτεταμένο συνθετικό ποίημα, χωρίς στίξη, όπου ο κόσμος διόλου παγιωμένος, αναπαρίσταται ρευστός και φευγαλέος. Πρόκειται για μια εσωστρεφή περιδίνηση της ποιήτριας, που την θωρακίζει απέναντι στην Πτώση και την Ήττα που απεργάζεται η Ιστορία.

Η αναπόληση, η νοσταλγία, η απουσία, οι «δαιμόνιοι» μηχανισμοί της ποίησης, η ανεπάρκεια του λόγου να εκφράσει το άφατο, το άρρητο, η επαναστατική, μεταμορφωτική ή αποκαλυπτική δύναμη της τέχνης, ο αόρατος Άλλος που διασχίζει την ποίηση είναι κάποια από τα βασικά θέματα που σηματοδοτούν την εύκαρπη ποιητική διαδρομή της Δαράκη. Το κειμενικό υποκείμενο εκφράζει ειρωνικά τη θλίψη, το πένθος για την απώλεια, μέσω της εναργούς και επίπονης μνήμης· η αμφισβήτηση της πίστης, η συνειδητοποίηση του καθημερινού και του εφήμερου, το υπαρξιακό αδιέξοδο, το ακατανόητο του έρωτα, ο έρωτας ως ειρωνική αντίστιξη στον θάνατο, η συνύπαρξη του έρωτα με τον εφιάλτη, η προσέγγιση του ονειρικού στο πραγματικό και του πραγματικού στο ονειρικό, η ανατομία της απόγνωσης, της απώλειας, η αόριστη συνταύτιση του δημιουργικού με το δημιουργημένο εγώ, η επανάληψη, ο αναστοχασμός είναι δεσπόζουσες έννοιες στη συγκρότηση της προσωπικής

μυθολογίας της Δαράκη. Θέματα και μοτίβα, τα οποία επανέρχονται εμμονικά στο ποιητικό της έργο, είναι: η αυτοχειρία, η μελαγχολία, η απώλεια, η μνήμη (η Μέμωρη) της μνήμης ή της ανάμνησης, ο απέναντι χρόνος, η κατίσχυση του ανδρικού υπέρωου, το αδιέξοδο ερωτικό συναίσθημα, το μέλλον, η εξέγερση – ερωτική και πολιτική. Η περιδίνηση στο ποιητικό της σύμπαν συνιστά πάντοτε μίαν οριακή αναγνωστική εμπειρία που συνεπάγεται μια μυητική διαδικασία για τον δεκτικό αναγνώστη που παραδίδεται στην υποβολή της ποιητικής της φωνής.

Ας «ακούσουμε», όμως, τι μας λέει η ίδια η ποιήτρια:

Κυρία Δαράκη, από πότε αρχίσατε να γράφετε;

Νομίζω ήρθε πολύ νωρίς αυτή η μυστική μου σχέση με το ποίημα.

Πότε εκδώσατε την πρώτη σας συλλογή; Και τι άρθρωναν αυτοί οι πρώτοι στίχοι;

Το 1954 εκδόθηκαν Οι εσπερινοί περίπατοι - μια συνομιλία μου μ' έναν προσωπικό θεό; (... κι η κάποια χαρά μέσα μας/ Εσύ' σουν κάποτε Θεέ μου...).

Είχατε κάποια αλληλογραφία νομίζω εκείνο τον καιρό με τον Νίκο Καρούζο.

Ναι... πολύ γόνιμη και ήταν εκείνος που με παρότρυνε να δημοσιεύσω αυτά τα ποιήματα. Ακολούθησαν και άλλες αποκηρυγμένες συλλογές. Και τελικά οι Μεταπτώσεις, το 1967 – που «τόλμησαν» μια ευρύτερη επαφή με το «ποιητικό κοινό». - Ήταν για μένα το άγνωστό μου – αυτό το αόρατο άγνωστό μου, το κοινό της ποίησης. Αλλά κι αργότερα η Λένα Όλεμ θα αναρωτηθεί – Είναι κανείς εδώ;

Αναφέρεστε στο Μοναχικό φάντασμα της Λένας Όλεμ;

Ναι – επειδή «μέσα στην ποίηση είναι σκοτεινά».

Κυρία Δαράκη ποιοι υπήρξαν οι προσφιλείς σας συγγραφείς;

Αν πρέπει κανείς να σαγηνευτεί από κάποιους συγγραφείς στην πορεία των διαβασμάτων του; Τότε ήταν ο Σολωμός. Ξαφνικά αρπάχτηκα από τον Ντοστογιέφσκι κι απ' τον Ρεμπώ. Απ' τον Μπωντλαίρ κι απ' τον Μαγιακόφσκι. Απ' τη Βιρτζίνια Γουλφ και τον Καρυωτάκη. Τον Φώκνερ, τον Μιλόζ που μου εγνώρισε ο Βύρων Λεοντάρης, με εκείνες τις αλησμόνητες μεταφράσεις του Μήτσου Παπανικολάου... Τον Ελύτη, τον Σεφέρη. Τη Μέλπω Αξιώτη, την Πολυδούρη, τον Λειβαδίτη, τον Σκαρίμπα... Και συνεπαρμένη απ' τον Γκωγκέν και τον Βαν Γκογκ. Και τον Νιζίνσκι. Βλέπετε... είναι αμέτρητα τα «μαγεμένα» καταφύγια της Τέχνης. Από τον Σοπέν μέχρι τον Πόλλοκ. Και θεέ μου, πόσους ξέχασα;

Έχετε επισημάνει σε πολλές συνεντεύξεις σας τη «Λειτουργία» του ποιητικού λόγου. Μιλήστε μας γι' αυτό.

Όπως το είπατε, είναι μια «Λειτουργία» βιωματική και εκ βαθέων από το ορατό στο αόρατο. Προς αυτή την αόριστη μέθη για ζωή και για έρωτα και για το άλλο της πρόσωπο, τον θάνατο.

Τα ποιήματά σας εκτός από το δίπολο έρωτας θάνατος λειτουργούν συχνά ως μια εξέγερση απέναντι στα ίδια τα γεγονότα της ζωής;

Μα όλη η Τέχνη μια εξέγερση δεν είναι; Ένα τραύμα δεν είναι ανεπούλωτο; Και αυτή τη στιγμή που μιλάμε για ποίηση, αυτή τη στιγμή, δεν μας περιβάλλει ένας θηριώδης κόσμος – από αιώνες μας περιβάλλει, ένας θηριώδης κόσμος. Πώς να μείνεις αμίλητος απέναντι στη φρίκη των εξουσιών του κόσμου. Και απέναντι στους νεκρούς της; Πώς να μείνεις αμέτοχος. Ανατριχιάζεις άξαφνα με τη λέξη συμμετοχος. Παραμιλώντας τον στίχο του Δειβαδίτη «τι την έκανες την ανεπανάληπτη ζωή σου;» και επειδή η Τέχνη είναι μια σωματική διαδρομή, τις περισσότερες φορές δεν σιωπά. Υπάρχει ένας ηχηρός βηματισμός στις μέρες μας – κυρίως από τα νέα παιδιά – που εξισορροπεί το ανείπωτο ενός ονείρου με τη σκοτεινή παράταξη των γεγονότων – μ' αυτή τη δυσανεξία.

Πώς το εξισορροπεί;

Το ε ρ ω τ η μ α, το εξισορροπεί.

Με αυτό το βύθισμα του βλέμματος, προς τον σκεπασμένο θώρακα του καθρέφτη.

Και οι απαντήσεις στα ερωτήματα δεν σημαίνουν;

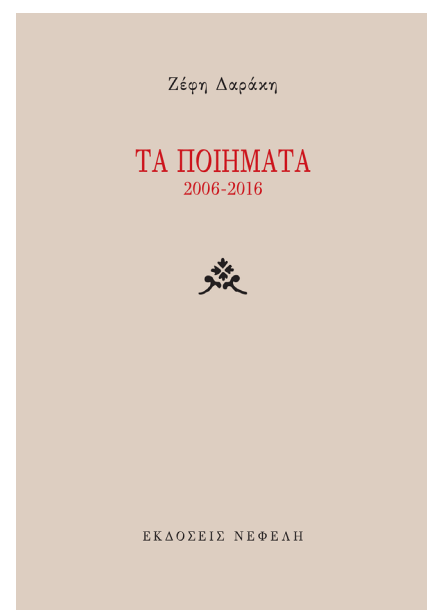
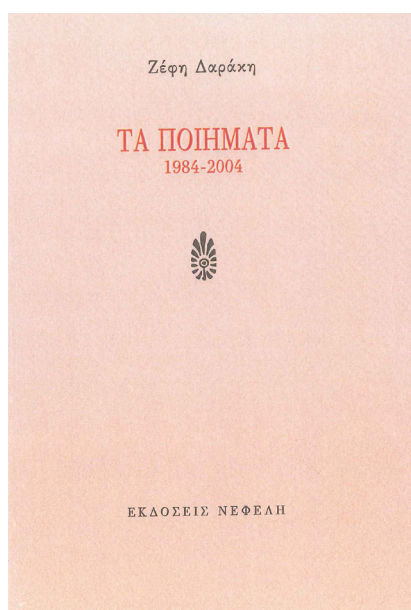
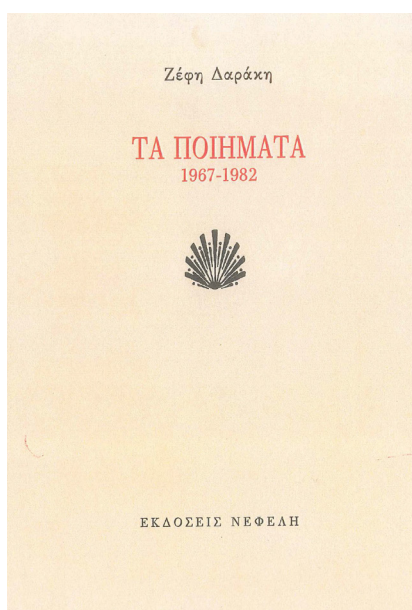
Αχ, ας αφήσουμε τις απαντήσεις, να απαντούν στις απαντήσεις – υπόστεγα είναι οι απαντήσεις...

Πιστεύετε ότι η τέχνη μπορεί να σώσει τον κόσμο;

Α, η τέχνη δε θέλει να «σώσει» τον εαυτό της. Μόνο μια ανατροπή των φοβερών γεγονότων θα έσωζε τον κόσμο – θα έσωζε και την τέχνη; Είναι ένα δίπολο ξέρετε, που το ένα, αναζητάει το άλλο, απελπισμένα.

Ποιο υπονοείτε ως το βαθύτερο κίνητρο της ποίησης;

Το σύγκορμο ρίγος του αίματος. Επειδή η τέχνη είναι έρωτας μια ανατροπή είναι. Αλλά τελικά, ξέρετε, μιλώντας κανείς για την «ερμηνεία», για την «προσέγγιση» του έργου τέχνης, π.χ. ενός ποιήματος, πιστεύω πως το ποίημα υπερυψούται αμέτοχο και αθώο. Δεν «προσεγγίζεται» πάντα επειδή γεννήθηκε συνεπαρμένο από τον εαυτό του, για τον εαυτό του. Και ανεξιχνίαστο. Απ' τη στιγμή που «κοινωνικοποιείται», διαχέεται στο κοινό, γίνεται καταναλώσιμο κοινωνικό αγαθό. Χάνεται για τον εαυτό – γι' αυτό που ήθελε μυστικά να ψιθυρίσει. Χάνεται ο ψιθυρισμός.

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

ΜΑΡΩ ΓΑΛΑΝΗ

ΜΕΛΟΣ ΕΕΠ ΤΕΠΕΚΕ

ΧΟΡΟΓΡΑΦΟΣ, PERFORMER, ΠΟΙΗΤΡΙΑ

Η Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, σε συνεργασία με το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης & Κοινωνικής Εργασίας και την Επιτροπή Ισότητας των Φύλων του Πανεπιστημίου Πατρών, πραγματοποίησαν την εκδήλωση «Γιορτή της Ποίησης και της Άνοιξης», η οποία περιλάμβανε δύο σημαντικές δραστηριότητες: το «Σεμινάριο Γραφής Ποίησης» και τις «Παρουσιάσεις Απαγγελιών Ποιημάτων».

Το ανοιχτό σεμινάριο γραφής ποίησης, στο οποίο συμμετείχαν μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 20 Μαρτίου, από τις 12:00 έως τις 15:00, παραμονή της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης (21 Μαρτίου). Το θέμα του σεμιναρίου «Σε πρώτο πρόσωπο» με τρόπο περιφραστικό, ήταν:

Να πάρω αμπάριζα και να τολμήσω
να φτιάξω την ομορφιά της άνοιξης με λέξεις
να τολμήσω
να καταγγείλω
όσα κι ο Μάρτης καταγγέλλει
με κάποιες μέρες του παγκόσμιες
κατά του ρατσισμού,
κατά της ανισότητας των γυναικών
να δώσω μορφή
με λόγια μου
στα θαυμαστά και τα ποθούμενα.

Η video-loop παρουσίαση των απαγγελιών ποιητών και ποιητριών, οι οποίοι/ες είχαν ή έχουν σχέση με το Πανεπιστήμιο Πατρών (ως καθηγητές/τριες, απόφοιτοι/ες, συνεργάτες/δες) καθώς και ποιητών και ποιητριών της επιτελεστικής, ομιλητικής ποίησης, επαναλαμβανόταν καθημερινά, από τις 9:00 έως τις 15:00, από την Πέμπτη 20 Μαρτίου έως την Παρασκευή 28 Μαρτίου 2025. Τη δράση παρακολούθησε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον πλήθος φοιτητών/τριών, κυρίως αυτών που επισκέφτηκαν τη Βιβλιοθήκη για άλλες δραστηριότητες.

Ποιητές και ποιήτριες καθηγητές, καθηγήτριες του Πανεπιστημίου Πατρών

Ο αείμνηστος ποιητής Σωκράτης Σκαρτσής υπήρξε Καθηγητής και ιδρυτής του Συμποσίου Ποίησης

Ο αοίδιμος ποιητής Χρήστος Λάσκαρης με ποιήματά του στο ηχητικό περιβάλλον μουσικής που δημιούργησε ο Γιάννης Μουρτζόπουλος Ομότιμος Καθηγητής Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

Γιάννης Ζαρκάδης, ποιητής, Ομότιμος Καθηγητής της Ιατρικής

Αλέξης Λυκουργιώτης, ποιητής Ομότιμος Καθηγητής του Τμήματος Χημείας

Χρυσή-Κασσιανή Καραπαναγιώτη, Καθηγήτρια του Τμήματος Χημείας

Μάρω Γαλάνη, ποιήτρια ΕΕΠ Τμήματος Επιστήμων Εκπαίδευσης & Κοινωνικής εργασίας

Ποιητές και ποιήτριες απόφοιτοι και απόφοιτες του Πανεπιστημίου Πατρών

Αντώνης Σκιαθάς, ποιητής, ιδρυτής του Διεθνούς Φεστιβάλ Ποίησης Πάτρας και μέλος του ΔΣ της Εταιρείας Συγγραφέων, απόφοιτος Τμήματος Χημικών Μηχανικών

Ασπασία Λυκουργιώτη, απόφοιτη Τμήματος Θεατρικών Σπουδών

Μαρίνα Σπηλιωτοπούλου - aka Giasemaki τελειόφοιτη Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

Σωτήρης Λυκουργιώτης, απόφοιτος Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Ποιητές και ποιήτριες συνεργαζόμενοι με το Πανεπιστήμιο Πατρών

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, ποιητής, Καθηγητής, Διευθυντής Μεταπτυχιακού Προγράμματος Δημιουργικής Γραφής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Γιώργος Αλυσάνογλου, ποιητής, Διευθυντής εκδόσεων του βιβλιοπωλείου «Σαιξπηρικό»

Ποιητές και ποιήτριες της επιτελεστικής – ομιλητικής ποίησης Eu, Gr & Cy poetry slam championship

Aka amélie-hamlet-medusa Αμέλια finalist poetry slam 2025 Gr

Aka witness Πάνος Δρακόπουλος championship poetry slam 2020 Gr

Νανούρης Μανώλης championship poetry slam Eu 2023 & Cy 2025

Τάσος Σαγρής, ποιητής-spoken word

Γεωργία Βεληβασάκη performer poet

Πένυ Δέλτα φωτογράφος ποιήτρια

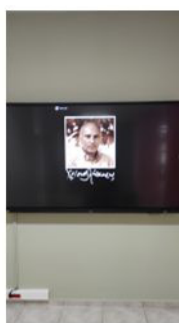
Marija Dejanović Croatia ποιήτρια

Ninko Kyrilov Bulgaria ποιητής

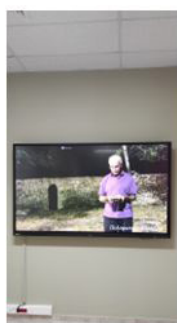
Rafeef Ziadah Παλαιστίνη ποιήτρια και ακτιβίστρια

Σωκράτης Σκαρτσής

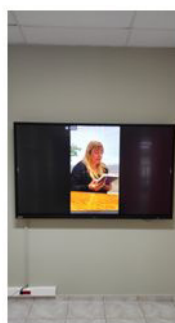
Χρήστος Λάσκαρης

Ζαρκάδης Γιάννης

Λυκουργιώτης Αλέξης

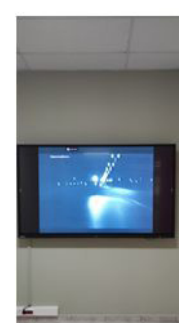
Χρυσή Καραπαναγιώτη

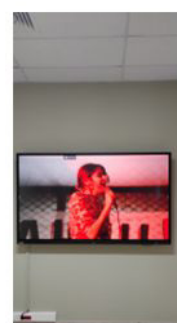
Μάρω Γαλάνη

Αντώνης Σκιαθάς

Ασπασία Λυκουργιώτη

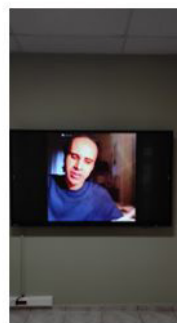
Μαρίνα Σπηλιωτοπούλου

Σωτήρης Λυκουργιώτης

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Γιώργος Αλυσάνογλου

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΓΚΟΓΚΟΥ

ΜΑ, PHD, ΜΟΝΑΔΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΣΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η τυπωμένη εικόνα ως αφηγηματικό μέσο έχει συνδεθεί, για τους περισσότερους από εμάς, με τα βιβλία για παιδιά και με τα κόμικς. Η Αλίκη, εκείνη η απρόσεκτη που γλίστρησε στο λαγούμι, εύλογα αναρωτιέται για τη χρησιμότητα του βιβλίου αν αυτό δεν έχει εικόνα και διαλόγους! Έτσι, όσο και αν η Μαφάλντα του Quino, ο Αστεριζ των Goscinny και Uderzo και οι διάφοροι ήρωες και υπερήρωες παραμένουν αριστουργήματα του είδους και εξακολουθούν να προσφέρουν ώρες αναγνωστικής απόλαυσης, οι γραφιστικές αφηγήσεις επεκτείνονται για να εξυπηρετήσουν και άλλες αναγνωστικές, καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές και επιστημονικές ανάγκες.

Εκτός από τα graphic novels, τα οποία ανανεώνουν τη λογοτεχνική γραφή δίνοντάς της, σύμφωνα με τον Δημήτρη Σκαρπέλο, τη δυνατότητα να «ξεναβρ[εί] τη ζωγραφική της καταβολή», η αφήγηση μέσω της έντυπης εικόνας αξιοποιείται στη συγγραφή ενός μεγάλου εύρους κειμένων, μη λογοτεχνικών. Πρόκειται για βιβλία που συνδυάζουν το επιστημονικό περιεχόμενο με μια εξαιρετικού επιπέδου αισθητική και καλλιτεχνική διάσταση, επιτρέποντας την πρόσβαση στη γνώση, μέσα από την οπτική απόλαυση. Σε αυτό το πνεύμα, οι βιογραφίες του Albert Einstein και του Stephen Hawking σχεδόν μετατρέπονται σε απολαυστικές και εικονοκλαστικές διαδρομές στη ζωή και στη διάνοια των δύο επιστημόνων. Όπως σημειώνει ο δημιουργός Jim Ottaviani:

Einstein visually moves from being this real person, as seen through the eyes of a few, to being a cartoon character as seen through the eyes of the world. ... His eyes stop having irises. His hair gets crazier and more abstract. It's just a visual way to show the cartoony way the world came to perceive him. And once you find those kind of [storytelling] things to latch on to, all sorts of ideas come to mind.

Άλλα κείμενα αναλύουν με εξαιρετικά διεισδυτικό και καινοτόμο τρόπο κοινωνικοπολιτικά ζητήματα όπως το graphic novel *Advocate*, το οποίο εστιάζει στον αγώνα για κοινωνική ισότητα σε συνθήκες διαρκούς πρόκλησης ή η γεμάτη χιουμοριστική διάθεση Σύνομη ιστορία του φεμινισμού· η τελευταία έχει μια γεύση γλυκόπικρη που προκύπτει από γεγονότα που μοιάζουν να απειλούν την προσωπική ελευθερία, όπως η ανατροπή της απόφασης *Roe v. Wade* στις Η.Π.Α..

Τα κείμενα που ανήκουν αμιγώς στην κατηγορία του σύγχρονου graphic novel και προστέθηκαν πρόσφατα στη συλλογή της ΒΚΠ αντλούν και πάλι από την επιστήμη και την τεχνολογία, συνδέοντάς τα με το μυστήριο και την αβεβαιότητα μπροστά σε μια απρόβλεπτη τεχνολογική εξέλιξη. Τα δείγματα γραφιστικής (ή οπτικής) αφήγησης που διαθέτει αυτή τη στιγμή η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών είναι περιορισμένα. Προσπαθήσαμε όμως να δώσουμε στην ακαδημαϊκή κοινότητα μια αντιπροσωπευτική εικόνα της δυναμικής αυτής νέας φόρμας αφήγησης και θα συνεχίσουμε, στο μέτρο του δυνατού, να συλλέγουμε ορισμένα αξιόλογα δείγματα.

Μια βιβλιοθήκη που εξελίσσεται οφείλει να εμπλουτίζει τις συλλογές της με υλικό που είναι σύγχρονο, καινοτόμο. Στη ΒΚΠ για παράδειγμα οι χρήστες, εκτός από έντυπο υλικό, μπορούν να βρουν, να μελετήσουν και να αξιοποιήσουν συλλογές από χάρτες, οπτικοακουστικό υλικό και από τρισδιάστατα αντικείμενα, όπως ορισμένα επιτραπέζια παιχνίδια που δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο επιστημονικών προγραμμάτων. Αν και τα τελευταία είναι περιορισμένα και δεν αρκούν για να καλύψουν τις πιθανές ανάγκες για μάθηση και ψυχαγωγία, ωστόσο είναι ενδεικτικά των πολλαπλών επιλογών που έχει στη διάθεσή της μια βιβλιοθήκη, η οποία προσαρμόζεται στις ανάγκες της ερευνητικής κοινότητας.

30 ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ε. ΜΙΚΡΩΝΗΣ

PHD, ΜΕΛΟΣ ΕΕΠ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΧΟΡΟΥ
ΧΟΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ Σ.Ε.Π.Χ.Π.Π.

Ένα ιδιαίτερο καλλιτεχνικό αποτύπωμα στα πολιτιστικά δρώμενα του Πανεπιστημίου Πατρών, στην ελληνική επικράτεια αλλά και στο εξωτερικό έχει αφήσει στα 30 χρόνια λειτουργίας του ο Σύλλογος Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών Πανεπιστημίου Πατρών. Χρόνης Αηδονίδης, Μαρίζα Κωχ, Σάββας Σιάντρας, Παναγιώτης Μυλωνάς, τηλεοπτικό αφιέρωμα «Στην υγεία μας ρε παιδιά», καλλιτεχνική αποστολή στην Αυστραλία, τηλεοπτικές παραγωγές, παραδοσιακά γλέντια, αμέτρητες χορευτικές παραστάσεις και συνεχή παρουσία στον θεσμό «Πολιτιστικά» του Πανεπιστημίου Πατρών είναι μερικές από τις εμβληματικές δράσεις και αφιερώματα που έχει πραγματοποιήσει ο Σύλλογος. Όπως μας εξηγεί η πρόεδρος Ευσταθία Ηλιοπούλου, διοικητική υπάλληλος του Πανεπιστημίου Πατρών, φέτος ο Σύλλογος γιορτάζει τα 30 δημιουργικά χρόνια λειτουργίας του. Όλα ξεκίνησαν το 1995 όταν ο τότε πρόεδρος του Συλλόγου και τέως διοικητικός υπάλληλος του Πανεπιστημίου Πατρών, Γρηγόριος Φαρμακόπουλος, οραματίστηκε και δημιούργησε τον Σύλλογο αυτό με την αρωγή του Πανεπιστημίου Πατρών. Στα τριάντα χρόνια λειτουργίας του διδάχτηκαν πάνω από 5.000 χορευτές και χορεύτριες, μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και πραγματοποιήθηκαν πάνω από 550 χορευτικές παραστάσεις.

Το τελευταίο διάστημα και ενόψει των επετειακών εκδηλώσεων των τριάντα χρόνων από την ίδρυση του Συλλόγου Ελληνικών Παραδοσιακών Χορών του Πανεπιστημίου Πατρών, πραγματοποιήθηκε ήδη η εκδήλωση κοπής της πρωτοχρονιάτικης πίτας, στον όμορφο χώρο του «Πάρκου της Ειρήνης» στην Πανεπιστημιούπολη στο Ρίο. Ήταν μια γιορτή γεμάτη παράδοση, ρυθμό και αυθεντική λαϊκή έκφραση, όπου όλα τα τμήματα του Συλλόγου παρουσίασαν ενδεικτικούς χορούς από διαφορετικές περιοχές της Ελλάδας. Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η συμμετοχή τόσο των φοιτητών και φοιτητριών, όσο και των εργαζομένων και των παιδιών τους, καθώς και των φίλων του Συλλόγου. Όλοι και όλες μαζί δημιούργησαν μια ζεστή και φιλόξενη μουσικοχορευτική ατμόσφαιρα. Η εκδήλωση έγινε μια υπέροχη ευκαιρία για να τιμηθεί η ελληνική παράδοση μέσα από τη μουσική και τον χορό, ενώ παράλληλα ενίσχυσε τους δεσμούς της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Οι παρευρισκόμενοι ανανέωσαν το ραντεβού τους για τα «Πολιτιστικά 2025» του Πανεπιστημίου Πατρών, όπου ο Σύλλογος ετοιμάζεται να παρουσιάσει μια ξεχωριστή επετειακή μουσικοχορευτική εκδήλωση, η οποία θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 18 Μαΐου 2025 και ώρα 7:30μμ. στο μεγάλο αμφιθέατρο του Συνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου του Πανεπιστημίου Πατρών, με είσοδο ελεύθερη για το κοινό. Με την πολύτιμη στήριξη της Επιτροπής Πολιτιστικής Ανάπτυξης και της προέδρου της, κυρίας Ελένης Αλμπάνη, Αντιπρύτανη Φοιτητικής Μέριμνας και Πολιτισμού, η εκδήλωση θα αποτελέσει ένα μοναδικό ταξίδι στην ελληνική μουσικοχορευτική παράδοση. Πάνω από 150 χορευτές και χορεύτριες, φοιτητές και φοιτήτριες, εργαζόμενοι, παιδιά εργαζομένων και φίλοι του Συλλόγου αλλά και καλλιτεχνικές ομάδες της πόλης μας, θα ζωντανέψουν τον μουσικοχορευτικό κύκλο της ζωής και του χρόνου του Ελληνισμού, μέσα από χορούς και τραγούδια που μεταφέρουν την ψυχή, τη μνήμη και την ιστορία του τόπου μας. Στην εκδήλωση αυτή προσκαλούμαστε όλοι να γίνουμε κοινωνοί της ζωντανής μας παράδοσης και να βιώσουμε την ανεκτίμητη πολιτιστική κληρονομιά που ενώνει τις γενιές, που ενώνει τους ανθρώπους.

Χοροδιδάσκαλος του Συλλόγου από ιδρύσεως, προσφέροντας ευγενώς τις υπηρεσίες του, είναι ο Διδάκτωρ Γρηγόριος Ε. Μικρώνης, μέλος ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού Φυσικής Αγωγής στο Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο Πατρών για τη διδασκαλία του ελληνικού παραδοσιακού χορού. Από το 2025, τη διδασκαλία υποστηρίζει επίσης για τον Σύλλογο και ο Νικόλαος Χρόνης, Μ. Sc, καθηγητής φυσικής αγωγής με ειδικευση στον ελληνικό παραδοσιακό χορό.

Υπ-εικονίσεις

«...ποιῶμεν πόλιν»

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΖΑΒΙΤΣΑΝΟΥ ΣΤΟ ΠΟΛΥΕΔΡΟ (14 ΜΑΡΤΙΟΥ - 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ)

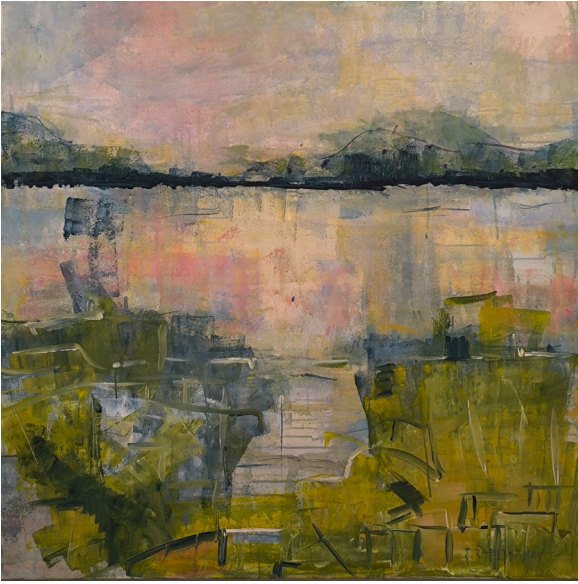
Το «...ποιῶμεν πόλιν» είναι μια σειρά έργων όπου το κτίσμα του αστικού χώρου ενεργοποιεί ως αρχική δομή, ως μονάδα, το φανταστικό «κατοικείν», εντασσόμενο μέσα στο γενικότερο αστικό περιβάλλον.

Αστικές προβολές και αστική θέα απεικονίζονται σε ένα διάλογο μεταξύ φυσικού και δομημένου τοπίου. Οι γραμμές, τα πλαίσια, τα ίχνη χρώματος και σχημάτων σε συνδυασμό με τη διαφάνεια δημιουργούν ένταση (πολυπλοκότητα) και άλλες φορές αρμονία (κανονικότητα).

Μια αίσθηση χωρικής αλληλεπίδρασης χωρίς ρεαλισμό, αλλά αφαιρετικά όπου τα στοιχεία της αφαίρεσης εμπλέκονται με τα γεωμετρικά σχήματα, αφήνοντας ένα ίχνος κίνησης, μιας περίπλοκης ισορροπίας μεταξύ ακριβείας και χάους.

Η Σπυριδούλα Ζαβιτσανού γεννήθηκε το 1966 στη Λευκάδα. Είναι πολιτικός μηχανικός και εργάζεται στην πόλη της Πάτρας, όπου και κατοικεί. Είναι απόφοιτος του τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών Φλώρινας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (2021). Και απόφοιτος του τμήματος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΑΣΠΑΙ-ΤΕ (2001). Είναι μέλος του επιμελητηρίου εικαστικών τεχνών Ελλάδος. Έχει λάβει μέρος με έργα της σε ομαδικές εκθέσεις και projects σε αρκετές πόλεις στην Ελλάδα.

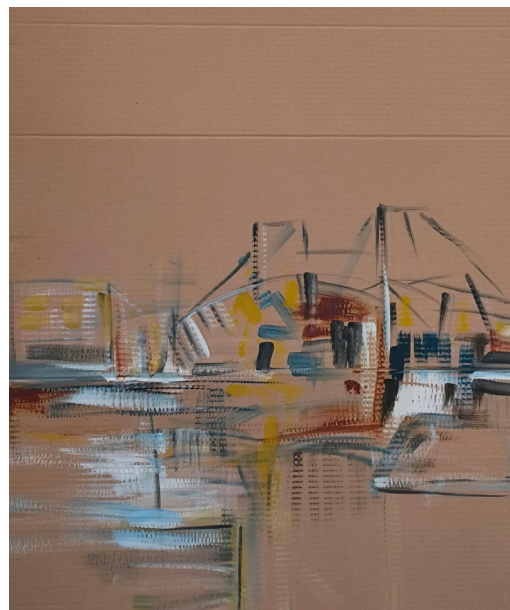

Η Σπυριδούλα Ζαβιτσάνου είναι καλλιτέχνης η οποία αντλεί έμπνευση από την αρχιτεκτονική και τον αστικό χώρο. Η τέχνη της είναι φύσει διαφεύγουσα του «φαινεσθαι». Εδρεύουσα μακριά από διάθεση εξαπατητική, επιφανειακή, της πρόκλησης εντυπώσεων ανθίζει μόνο στον θαυμαστό κήπο της γνησιότητας, της αυθεντικότητας και της ουσίας. Το αστικό τοπίο και η κατοίκηση (ο τρόπος με τον οποίο ο άνθρωπος ζει και σχετίζεται με τον χώρο) είναι κεντρικό στοιχείο στην προσέγγισή της. Αυτό δείχνει μια βαθύτερη διερεύνηση

της σχέσης μεταξύ σώματος-ανθρώπου, χώρου, συλλογικής μνήμης και μια βαθιά συνειδητοποίηση τόσο της επίδρασης του χώρου στη δημιουργία, όσο και στην εμπειρία του έργου τέχνης. Σκέψεις, ιδέες, σύμβολα και συναισθήματα ενεργοποιούν τον χώρο ο οποίος εντέλει δεν είναι απλά το θέμα στα έργα της, αλλά ένας δυναμικός παράγοντας που διαμορφώνει τη διαδικασία.

Η ζωγράφος τολμά τον πειραματισμό χρησιμοποιώντας μια ευρεία γκάμα εκφραστικών τρόπων, από το γραμμικό σχέδιο, το ιμπρεσιονιστικό αισθητικό κείμενο μέχρι την αφαίρεση (σε έναν διάλογο ανάμεσα στο αφηρημένο και το συγκεκριμένο) με χαρακτηριστικό την ευελιξία στην προσέγγιση. Αφηγείται ιστορίες του χώρου, ζωγραφίζοντας, χωρίς ανούσια πομπώδη σχήματα και χρώματα. Επενδύει μόνο στη ζωγραφική μέθεξη και τη συνεπακόλουθη πνευματική απόλαυση. Δεν ενδιαφέρεται για το νόημα της εικαστικής τέχνης, δεν επιδιώκει να καλύψει το έργο επικοινωνιακά, νοηματικά. Μας προσκαλεί να απαντήσουμε εμείς στα ερωτήματα που θέτει η αστική τοπιογραφία της και αυτή είναι η μεγάλη της καλλιτεχνική γενναιοδωρία. Τη χαρίζει στη φαντασιακή ευφυία του θεατή/αναγνώστη του έργου της, στην ματιά που μπορεί να διακρίνει το σώμα στον «κενό» χώρο. Καθιστά παρούσα την ανθρώπινη απουσία μετατρέποντας τον χώρο σε τόπο, καθώς προσεγγίζει τα κτίρια όχι μόνο ως φυσικές δομές αλλά και ως φορείς μνήμης, εμπειριών, ανθρώπινων και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων.

Η Ζαβιτσάνου δομεί τη μορφή (άλλοτε απλή, άλλοτε πολυσύνθετη) αλλά πάντα ενώνει την ουσία με τη μορφή. Οι πόλεις, τα τοπία της που συνομιλούν με τη θάλασσα, υγρές εικόνες οι οποίες είναι άλλοτε δυνατές, έντονες κι άλλοτε σε απαλές αποχρώσεις, με χρώματα ρευστά και ελεύθερα, με μελετημένες αντιθέσεις τόνων, ενεργητικά, νοηματοδοτούν τον χώρο, τον πλουτίζουν με δυνάμεις και δίνουν εκφραστικές προεκτάσεις και ποιητική διάσταση στη δουλειά της Σπυριδούλας Ζαβιτσάνου. Καθώς παρακολουθώ τη ζωγραφική της, με εισάγει σε μια ενότητα αισθήματος κι από εκεί οδηγούμαι τελικά σε μια ποιότητα υψηλής δόνησης που επεκτείνει τη συνειδητότητά μου σε ένα νέο κόσμο.

Παρεμβάσεις για τη βελτίωση της προσβασιμότητας των φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές ανάγκες στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες χρηματοδοτεί η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με προϋπολογισμό 2,5 εκ. ευρώ από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027». Ειδικότερα, για το Πανεπιστήμιο Πατρών εγκρίθηκε η χρηματοδότηση έργου με τίτλο «Δημιουργία υποδομών για τη φυσική προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ)» συνολικού προϋπολογισμού 1.999.990 ευρώ για την υλοποίηση μιας σειράς παρεμβάσεων με σκοπό την δημιουργία υποδομών για την υποστήριξη της ισότιμης πρόσβασης των σπουδαστών με αναπηρία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η προσαρμογή των υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών του Πανεπιστημίου Πατρών για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα. Επεμβάσεις θα γίνουν στα κτίρια που βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη στο Ρίο, στο Κουκούλι, στο Μεσολόγγι και στο Αγρίνιο. Μεταξύ άλλων διαμορφώνονται θέσεις στάθμευσης, ράμπες, σκάφες πεζοδρομίων, οριζόντια και κατακόρυφη προσβασιμότητα σε όλους τους εσωτερικούς χώρους των κτιρίων (WC, ανελκυστήρες, αναβατόρια), κατάλληλη σήμανση όλων των χώρων (οριζόντια, κάθετη, επιτοίχια, κλπ).

Πηγή: <https://pelop.gr/tria-nea-erga-me-25-ek-evro-apo-tin-perifereia-gia-ta-panepistimia-tis-dytikis-elladas/>

Το περιοδικό **Up**
σας θυμίζει ότι απευθύνεται σε
και γράφεται από
όλη την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Περιμένουμε τη συνεργασία σας,
τις προτάσεις σας, τις παρατηρήσεις σας
στο email
newsletter@upatras.gr

«...ΛΥΝΕΙΣ ΔΥΣΚΟΛΑ ΠΑΖΛ ΓΙΑ ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΤΣΗ** ΣΤΗΝ **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ**

Η Αναστασία Πατσή είναι πτυχιούχος του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών και μεταπτυχιακή φοιτήτρια του ΠΜΣ Αλγολογία του ΕΚΠΑ. Επίσης, έχει συμμετάσχει ως ραδιοφωνική παραγωγός στον UpFM εθελοντικά από το 2019 έως το 2023.

Ποια είναι η αγαπημένη σου στιγμή ως φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Πατρών;

Παλεύω να ξεχωρίσω μεταξύ πολλών στιγμών στη φοιτητική μου ζωή στο Πανεπιστήμιο, αλλά εάν θα ξεχώριζα μία, θα ήταν σίγουρα η ημέρα της ορκωμοσίας μου. Ημέρα μοναδική, γιατί είχε περάσει μια πολύ δύσκολη χρονιά και επιτέλους τα καλύτερα έρχονταν αλλά και επειδή η πραγματική ουσία, ο στόχος-πτυχίο και όλα τα άτομα που γνώρισα στην Πάτρα και ήταν κοντά μου σε αυτό το ταξίδι, ήταν ακριβώς εκεί δίπλα μου. Γιορτάζαμε όλοι μαζί, στα γνωστά κτίρια που περνούσαμε κάθε μέρα με το λεωφορείο για να πάμε στη σχολή, για να φάμε γεύμα στη λέσχη, να διαβάσουμε στη βιβλιοθήκη, να φτάσουμε στο κτίριο του UpFm να κάνουμε εκπομπή ή απλά να χαλαρώσουμε στο στούντιο. Περιτριγυριζόμενη από όλα αυτά εκείνη την υπέροχη ημέρα, η συγκίνηση ήταν μεγάλη, γιατί αναγκαζόσουν να κάνεις μια μικρή αναδρομή αλλά και να πεις ένα μεγάλο αντίο...

Μετά το πτυχίο της Ιατρικής, σκέφτεσαι να συνεχίσεις τις σπουδές σου;

Πιστεύω ότι ο γιατρός, αν θέλει να είναι καλός, όπως και κάθε επιστήμονας ή επαγγελματίας, οφείλει στον εαυτό του πρώτα και στην κοινωνία δευτερευόντως να υποστηρίξει τη δια βίου μάθηση και να εμπλουτίζει τις γνώσεις που κατέκτησε με το πτυχίο, να εξειδικευτεί. Προσωπικά συνεχίζω ήδη τις σπουδές μου στο ΕΚΠΑ ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ της Αλγολογίας, το οποίο είναι συναφές με την ειδικότητα που έχω επιλέξει, την Αναισθησιολογία.

Πώς πήρες την απόφαση να ακολουθήσεις τον κλάδο της Ιατρικής;

Η αλήθεια είναι ότι το συζητούσα από μικρό παιδί, από μόνη μου, το έναυσμα γι' αυτό το κόλλημα ακόμα δεν το έχω βρει να πω την αλήθεια... Όμως πάντα μου άρεσε να βοηθάω τους άλλους, αυτό θυμάμαι. Μεγαλώνοντας μου άρεσε πολύ και η μελέτη, καθώς και η επίλυση προβλημάτων. Τα έβλεπα σαν παζλ όλα, οπότε η επιστήμη που διάλεξα πρακτικά συνδυάζει αυτές τις δύο παραμέτρους: λύνεις δύσκολα παζλ για να βοηθήσεις τον συνάνθρωπο.

Ασχολήθηκες με το ραδιόφωνο κατά τη διάρκεια των φοιτητικών σου χρόνων στην Πάτρα. Μίλησε μας για την εμπειρία αυτή.

Αυτό το έναυσμα για να ασχοληθώ με το ραδιόφωνο στην Πάτρα το θυμάμαι σαν τώρα. Ήταν η κολλητή μου η Νατάσσα η Γκόγκου που ήταν και αυτή στον UpFm πριν από εμένα. Ήμασταν στο σπίτι της ακούγοντας την τότε «Αγία Κρυάδα» και σκεφτήκαμε να κάνουμε δική μας εκπομπή κάποια στιγμή. Τη διατηρήσαμε για ένα-δύο χρόνια και μετά ακολουθήσαμε ξεχωριστά μονοπάτια, με πίστη όμως στον ίδιο σκοπό, την προαγωγή της ποιότητας και της ποικιλίας στη μουσική που πρόσφερε ο UpFm σε κάθε του εκπομπή. Ο σταθμός ήταν από τις καλύτερες αναμνήσεις που είχα στην Πάτρα. Γνώρισα έναν κόσμο διαφορετικό, νέους ανθρώπους γεμάτους φρέσκιες ιδέες και όρεξη για την υλοποίηση δύσκολων project παρότι εθελοντές, νέα μουσική και νέα είδη μουσικής και ενδιαφέροντες καλεσμένους στις εκπομπές καθώς είχαμε ευκαιρίες για συνέντευξη. Γενικά ο UP μου δίδαξε ότι η μουσική δεν έχει όρια, ρέει άφθονη και πραγματικά είναι εκεί έξω και σε περιμένει να τη βρεις και να τη βιώσεις, γιατί αυτό κάνουμε στην πραγματικότητα με τη μουσική που μας αρέσει!

Με τι ασχολείσαι στον ελεύθερό σου χρόνο;

Μουσική εννοείται ακούω ακόμα! Αυτό δε σταματάει ποτέ! Και αν δεν ακούω, δημιουργώ μουσική παίζοντας αρμόνιο ή τραγουδώντας (ερασιτεχνικά πάντα). Είναι η ψυχοθεραπεία μου. Επίσης, βλέπω πολλές ταινίες και σειρές όποτε έχω χρόνο, πιστεύω ακόμα βγαίνουν πολύ όμορφες ταινίες που σε κάνουν να προβληματιστείς, να κλάψεις, να γελάσεις και αξίζει να πηγαίνουμε συχνά σινεμά, γιατί έχουμε πάρει αρκετές δόσεις υπολογιστή και στράβωμα επί covid!

Τι θα συμβούλευες έναν νέο φοιτητή που τώρα ανοίγει τα φτερά του;

Να το ζήσει στο έπακρο, να μην αγχώνεται να τα προλάβει όλα, να κρατάει μία καλή ισορροπία με τη σχολή και τον ελεύθερο χρόνο και αυτόν τον ελεύθερο χρόνο να τον καλλιεργεί όμορφα και δημιουργικά, γιατί η Πάτρα είναι γεμάτη με μέρη για hobby!

«...ΜΙΑ ΑΙΣΘΗΣΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΙΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΡΙΕΛΛΑΣ ΣΩΤΗΡΧΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΤΡΑΚΑ

Η Μαριέλλα Σωτήρχου κατάγεται από τη Μυτιλήνη και είναι μόνιμος κάτοικος Αμβούργου. Εργάζεται στον τομέα Talent Acquisition στη Γερμανία και είναι απόφοιτη φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών. Έχει ολοκληρώσει το πρώτο της μεταπτυχιακό στον τομέα Media Linguistics στο Πανεπιστήμιο του Αμβούργου και το δεύτερο στον τομέα Human Resources στα Πανεπιστήμια Murcia και Rome Business School.

Ποια είναι η καλύτερη εμπειρία σου ως φοιτήτρια στο Πανεπιστήμιο Πατρών;

Η καλύτερη εμπειρία μου στο Πανεπιστήμιο Πατρών ήταν η δυναμική και ζωντανή κοινότητα που συναντούσα καθημερινά. Είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ με ανθρώπους από διάφορες κατευθύνσεις, κάτι που μου άνοιξε νέους ορίζοντες. Οι συζητήσεις με τους καθηγητές και οι δραστηριότητες εντός και εκτός του ακαδημαϊκού πλαισίου με έκαναν να κατανοήσω πόσο σημαντικό είναι να συμμετέχεις ενεργά στις σπουδές σου και να εκμεταλλεύεσαι κάθε ευκαιρία για προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη. Μια από τις πιο σημαντικές εμπειρίες μου ήταν η πρακτική μου άσκηση στο ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας. Ήταν μια μοναδική ευκαιρία να δω πώς η θεωρητική γνώση της φιλολογίας μπορεί να εφαρμοστεί σε έναν πιο δημιουργικό και καλλιτεχνικό χώρο. Μαζί με κάποιες συμφοιτήτριες και τα εκπαιδευτικά μέλη του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ., ήμασταν υπεύθυνοι για την οργάνωση μιας βραδιάς ποίησης, όπου είχα την τιμή να απαγγείλω κι εγώ.

Συνέχισες τις μεταπτυχιακές σου σπουδές στο εξωτερικό. Μίλησέ μας για το ταξίδι αυτό.

Η απόφαση να συνεχίσω τις σπουδές μου στο εξωτερικό ήταν ένα καθοριστικό βήμα για την καριέρα και την προσωπική μου ανάπτυξη. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών μου στο Πανεπιστήμιο Πατρών, ξεκίνησα ένα νέο κεφάλαιο στη ζωή μου με τις μεταπτυχιακές σπουδές στο Αμβούργο, στον τομέα της Γλωσσολογίας και συγκεκριμένα στη γλώσσα των μέσων ενημέρωσης. Ήταν μια συναρπαστική εμπειρία, καθώς ήρθα σε επαφή με ένα διαφορετικό ακαδημαϊκό σύστημα και νέες προσεγγίσεις στο αντικείμενό μου. Έναν χρόνο μετά, ξεκίνησα εξ αποστάσεως ένα δεύτερο μεταπτυχιακό στην ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού στην Ιταλία, το οποίο με οδήγησε να εστιάσω περισσότερο στον τομέα αυτόν. Έτσι, πριν πεντέμισι χρόνια άρχισα να εργάζομαι ως Junior Talent Acquisition Partner και σήμερα πλέον εργάζομαι ως Senior Manager σε εταιρείες λογισμικού.

Τι σε γεμίζει να κάνεις στον ελεύθερό σου χρόνο;

Στον ελεύθερό μου χρόνο λατρεύω να ταξιδεύω και μέχρι σήμερα έχω επισκεφτεί 15 χώρες. Τα ταξίδια μου δίνουν την ευκαιρία να ανακαλύπτω νέους πολιτισμούς, κουλτούρες και διαφορετικές οπτικές, κάτι που με γεμίζει ενέργεια και έμπνευση. Επίσης, επειδή δουλεύω από το σπίτι, προσπαθώ να διατηρώ μια ισορροπία μέσω της άσκησης και των αθλημάτων. Η φυσική δραστηριότητα με βοηθά να παραμένω ενεργή και να αποφορτίζομαι από την καθημερινότητα. Τέλος, απολαμβάνω τις εξόδους που μου επιτρέπουν να χαλαρώσω και να αποφορτιστώ από το καθημερινό άγχος.

Τι θα συμβούλευες έναν νέο που θέλει να ασχοληθεί με τον κλάδο της εκπαίδευσης;

Η συμβουλή μου σε κάποιον που θέλει να ασχοληθεί με τον κλάδο της εκπαίδευσης είναι να έχει πάθος για τη γνώση και τη διά βίου μάθηση, όχι μόνο για να διδάσκει αλλά και για να εξελίσσεται ο ίδιος. Αυτός ο τομέας απαιτεί μεγάλη ευελιξία, υπομονή και επιμονή, ειδικά με τις σημερινές συνθήκες που υπάρχουν στην Ελλάδα, όπου οι δυσκολίες στην εύρεση εργασίας στην εκπαίδευση είναι πολλές. Είναι σημαντικό να προετοιμάζεται κανείς για τις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει, τόσο σε επίπεδο επαγγελματικής αποκατάστασης όσο και στο πρακτικό επίπεδο της καθημερινής διδασκαλίας. Παρά τις δυσκολίες όμως, θα έλεγα πως η αγάπη για τη διδασκαλία και η επιθυμία να επηρεάσεις θετικά τη ζωή των μαθητών μπορεί να σε κρατήσει αφοσιωμένο. Τέλος, η ενσυναίσθηση και η ικανότητα να δημιουργείς θετικές σχέσεις με τους μαθητές είναι απαραίτητες για την επιτυχία στην εκπαιδευτική διαδικασία, προσφέροντας μια αίσθηση ικανοποίησης που υπερβαίνει τις δυσκολίες.

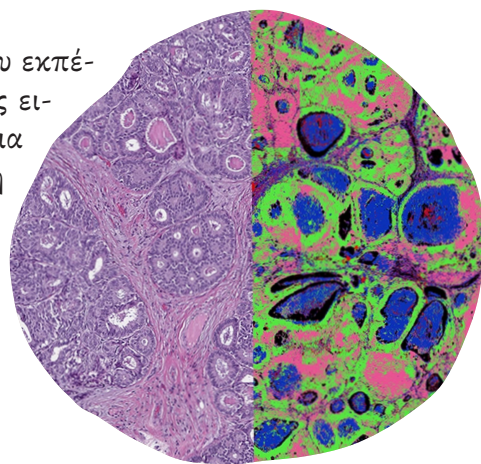
Η Ιατρική Φυσική παίζει καθοριστικό ρόλο στη σύγχρονη υγειονομική περίθαλψη και μία από τις πολλές εφαρμογές της είναι η Πυρηνική Ιατρική. Χρησιμοποιώντας μικρές ποσότητες ραδιενεργών υλικών, οι γιατροί μπορούν να διαγνώσουν ασθένειες σε πρώιμο στάδιο, συχνά πριν εμφανιστούν συμπτώματα. Αυτή η τεχνική είναι ζωτικής σημασίας για την ανίχνευση παθήσεων όπως ο καρκίνος καθώς και για την ανίχνευση καρδιακών παθήσεων και νευρολογικών διαταραχών όπως η νόσος Αλτσχάιμερ (Alzheimer) και η νόσος του Πάρκινσον (Parkinson). Ανεξάρτητα από τη σχέση που υποδηλώνει η ονομασία της ειδικότητας, η Πυρηνική Ιατρική δεν σχετίζεται με πυρηνικούς αντιδραστήρες ή επικίνδυνη ακτινοβολία. Αντίθετα, αξιοποιεί τις αρχές της Φυσικής για τη δημιουργία ασφαλών και εξαιρετικά ακριβών διαγνωστικών εργαλείων που βελτιώνουν την ιατρική περίθαλψη.

Πώς λειτουργεί η Πυρηνική Ιατρική;

Σε αντίθεση με τις παραδοσιακές απεικονιστικές μεθόδους, όπως οι ακτινογραφίες, οι μαγνητικές τομογραφίες (MRI) ή οι αξονικές τομογραφίες (CT), που απεικονίζουν τη δομή των οργάνων, η Πυρηνική Ιατρική εστιάζει στη λειτουργία και στον μεταβολισμό. Ο ασθενής λαμβάνει ένα ραδιοφάρμακο, μια ουσία που περιέχει μια μικρή ποσότητα ραδιενεργού υλικού. Αυτή η ουσία ταξιδεύει μέσω του αίματος στο όργανο-στόχο, όπου εκπέμπει ακτινοβολία που ανιχνεύεται από ειδικές κάμερες, σχηματίζοντας λεπτομερείς εικόνες της λειτουργίας του οργάνου.

Οι δύο κύριες τεχνικές απεικόνισης στην Πυρηνική Ιατρική είναι:

- Τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων (PET): Ανιχνεύει ποζιτρόνια που εκπέμπονται από ραδιενεργές ουσίες, δημιουργώντας υψηλής ανάλυσης εικόνες της κυτταρικής δραστηριότητας. Χρησιμοποιείται κυρίως για διάγνωση καρκίνου και νευρολογικές μελέτες, όπως η ανίχνευση πρώιμων σταδίων του Αλτσχάιμερ.
- Τομογραφία εκπομπής μόνο φωτονίου (SPECT): Ανιχνεύει ακτινοβολία γ από το ραδιοφάρμακο και χρησιμοποιείται ευρέως για καρδιολογικές εξετάσεις, βοηθώντας τους γιατρούς να αξιολογήσουν τη ροή του αίματος και να εντοπίσουν στενώσεις στις αρτηρίες.

Εφαρμογές στην Ιατρική

Η Πυρηνική Ιατρική επιτρέπει την πρώιμη ανίχνευση ασθενειών και εφαρμόζεται σε:

- Διάγνωση και παρακολούθηση καρκίνου, βοηθώντας στην αξιολόγηση της ανάπτυξης των όγκων και της αποτελεσματικότητας των θεραπειών.
- Νευρολογικές παθήσεις, αποκαλύπτοντας λειτουργικές αλλαγές στον εγκέφαλο που σχετίζονται με Πάρκινσον, επιληψία και άνοια.

- Καρδιακές εξετάσεις, εντοπίζοντας απόφραξη στις αρτηρίες και αξιολογώντας τη λειτουργία της καρδιάς.
- Σπινθηρογράφηματα οστών, χρήσιμα για τη διάγνωση λοιμώξεων, καταγμάτων και μεταστάσεων καρκίνου στα οστά.

Είναι ασφαλής η Πυρηνική Ιατρική;

Ένα συχνό ερώτημα είναι εκείνο της επικινδυνότητας, έπειτα από την έκθεση σε ακτινοβολία. Ωστόσο, οι δόσεις που χρησιμοποιούνται είναι χαμηλές, παρόμοιες με την ακτινοβολία που προέρχεται από το φυσικό περιβάλλον ή με εκείνη που επιβαρύνει το σώμα έπειτα από ένα μακρινό αεροπορικό ταξίδι. Τα περισσότερα ραδιοφάρμακα αποβάλλονται γρήγορα από τον οργανισμό, ενώ τα οφέλη της έγκαιρης διάγνωσης υπερτερούν κατά πολύ των ελάχιστων κινδύνων.

Το μέλλον

Ο τομέας της Πυρηνικής Ιατρικής εξελίσσεται συνεχώς με την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης (AI), η οποία βελτιώνει την ακρίβεια των διαγνώσεων. Επιστήμονες αναπτύσσουν νέα ραδιοφάρμακα, ικανά να στοχεύουν σε συγκεκριμένα καρκινικά κύτταρα με μεγαλύτερη ακρίβεια. Ένα πολλά υποσχόμενο πεδίο αποτελεί η Θεραπευτική (theranostics), η οποία συνδυάζει διάγνωση και θεραπεία, επιτρέποντας στο ίδιο ραδιοφάρμακο να ανιχνεύσει και να καταστρέψει τα καρκινικά κύτταρα. Καθώς η τεχνολογία μεταβάλλεται βαθμιαία προς το καλύτερο, η Ιατρική Φυσική μοιάζει να πρωτοπορεί, προσφέροντας ασφαλέστερες και πιο αποτελεσματικές λύσεις για τη διάγνωση και τη θεραπεία ασθενειών, βελτιώνοντας τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ: 60 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ (1964-2024) ΕΝΑ ΚΑΛΑΙΣΘΗΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΕΠΙΜΕΛΗΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΜΟΤΙΜΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΣΗΦΗ ΜΠΟΥΖΑΚΗ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΣΣΩΤΑΚΗΣ

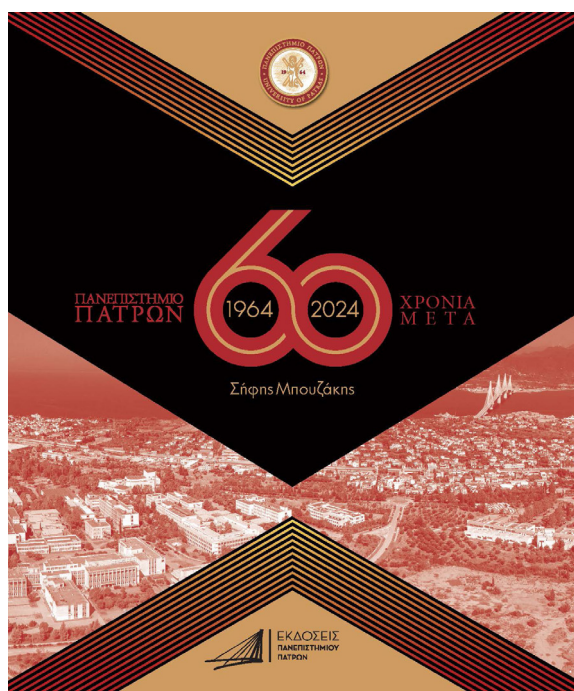
ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑ, ΤΕΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το 2024 συμπληρώθηκαν 60 χρόνια από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Πατρών, του τρίτου ελληνικού Πανεπιστημίου. Με την ευκαιρία της επετείου αυτής και του σχετικού συνεδρίου που έγινε στην Πάτρα τον Νοέμβριο του 2024, επανεκδόθηκε το λεύκωμα του Σήφη Μπουζάκη, Ομότιμου καθηγητή Πανεπιστημίου Πατρών, που πρωτοκυκλοφόρησε το 2014. Το 2021 κυκλοφόρησε η Β' έκδοση του λευκώματος, επικαιροποιημένη και συνοδευόμενη από ένα σύντομο τομίδιο στην αγγλική γλώσσα. Το λεύκωμα του 2024 βασίζεται στην έκδοση του 2021 αλλά το περιεχόμενό του έχει επικαιροποιηθεί και εμπλουτιστεί με νέες ενότητες, που το καθιστούν μοναδικό για ελληνικό Πανεπιστήμιο και εξαιρετικά ενδιαφέρον τόσο για τους μελετητές της ελληνικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης όσο και για τους απλούς πολίτες.

Το νέο λεύκωμα εντυπωσιάζει τον αναγνώστη, όχι μόνο με την καλαίσθητη εμφάνισή του (εκδόσεις του Πανεπιστημίου Πατρών) και το πλούσιο, έγχρωμο και ασπρόμαυρο, φωτογραφικό υλικό που περιέχει, αλλά κυρίως με το περιεχόμενό του, που ξεφεύγει από τα όρια ενός λευκώματος και συνιστά μία σύντομη ιστορία του Πανεπιστημίου Πατρών. Αυτό γιατί δεν παρουσιάζονται μόνο οι πολιτιστικοί θησαυροί της πόλης της Πάτρας, αλλά και η προϊστορία της ίδρυσης του Πανεπιστημίου, η ιστορία της ανοδικής του πορείας επί έξι δεκαετίες, οι διοικήσεις και οι υποδομές του, το ανθρώπινο δυναμικό του, το αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα και οι κεντρικές μονάδες του, ανάμεσά τους και το πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Τα κείμενά του επεκτείνονται και στην αποτύπωση πλήθους συλλογικών ή/και ατομικών ερευνητικών, εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και κοινωνικών συλλογικών επιτευγμάτων που το κατέταξαν στα κορυφαία εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας μας. Επιπρόσθετα, έχοντας ως αφετηρία τα χαρακτηριστικά της αναπτυξιακής του διαδρομής και τις ποικίλες επιστημονικές, εκπαιδευτικές, πολιτικές και κοινωνικές δραστηριότητες των ανθρώπων που το πλαισίωσαν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή σπούδασαν σ' αυτό, σκιαγραφεί τη συνολική πορεία του ελληνικού πανεπιστημίου, με τα προβλήματά του, τις μεταρρυθμίσεις, τις αδυναμίες του, τις αποτυχίες και επιτυχίες του και τις αντικρουόμενες, ενίοτε, πολιτικο-ιδεολογικές προσεγγίσεις του. Οι μαρτυρίες, τις οποίες καταθέτουν πολιτικές προσωπικότητες που διαδραμάτισαν κρίσιμο ρόλο στη λειτουργία του συγκεκριμένου Πανεπιστημίου, η έκθεση των εμπειριών τοπικών παραγόντων, πολλών πρώην υπουργών Παιδείας και δεκάδων στελεχών που το υπηρέτησαν από διάφορες θέσεις και η καταγραφή, τέλος, των απόψεων των Συλλογικοτήτων στο Πανεπιστήμιο Πατρών για ποικίλα ζητήματα, καθιστούν το λεύκωμα αυτό πολύτιμη παρακαταθήκη και πηγή άντλησης πληροφοριών από τους ερευνητές της ελληνικής πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Κεντρικός άξονας, γύρω από τον οποίο αναπτύχθηκαν οι ποικίλες δράσεις του ιδρύματος αυτού και εκδηλώθηκαν οι δημιουργικές πρωτοβουλίες του, όπως προκύπτουν από τα κείμενα του λευκώματος, ήταν ο συνδυασμός της εκπαίδευσης και της πνευματικής καλλιέργειας των εκπαιδευομένων με την απόκτηση δεξιοτήτων που τους δίνουν τη δυνατότητα να ενταχθούν εύκολα στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία, συμβάλλοντας στην πρόοδο της χώρας. Η ανταπόκριση στο πρόταγμα αυτό, απαιτούσε την ισότιμη θεραπεία των Θετικών Επιστημών και της Τεχνολογίας με αυτήν των Ανθρωπιστικών Επιστημών. Ο συνδυασμός αυτός που υιοθετήθηκε από το Πανεπιστήμιο Πατρών, του έδωσε τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται με επιτυχία στις προκλήσεις των καιρών, υπηρετώντας τη διεθνοποίηση, την εξωστρέφεια και την αριστεία.

Για τους παραπάνω λόγους, είναι άξιοι συγχαρητηρίων όλοι όσοι συνέβαλαν στην έκδοση του λευκώματος. Ξεχωρίζουν ανάμεσά τους: α) Ο εμπνευστής συγγραφέας και πολυγραφότατος Ιστορικός της Εκπαίδευσης Σήφης Μπουζάκης, β) Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Πατρών Χρήστος Μπούρας, ο οποίος, όπως αναφέρει ο συγγραφέας, «προσέφερε αμέριστη την υποστήριξή του» για την ευόδωση του δύσκολου αυτού εγχειρήματος και γ) Οι υπεύθυνοι των εκδόσεων του Πανεπιστημίου για την υψηλής αισθητικής έκδοση, με υπεύθυνο τον Καθηγητή Αλέξανδρο Κατσαούνη.

Γ' Έκδοση

Το ανά χειρός πόνημα αποτελεί επικαιροποιημένη και εμπλουτισμένη έκδοση του παλαιού λευκώματος του Πανεπιστημίου Πατρών. Σε αυτό παρουσιάζονται με σύντομο τρόπο η προιστορία, η ίδρυση, η ανάπτυξη και η προοπτική του Πανεπιστημίου Πατρών. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται η πόλη των Πατρών και οι πολιτιστικοί θησαυροί της. Ακολουθούν η προιστορία μέχρι την ίδρυση του Πανεπιστημίου Πατρών, το 1964, η έναρξη λειτουργίας του, το 1966, και στη συνέχεια η συνεχής διοικητική, ακαδημαϊκή και κτιριακή ανάπτυξη του πανεπιστημίου, με νέα Τμήματα, Σχολές και Ινστιτούτα.

Σε ξεχωριστή ενότητα παρουσιάζονται οι θεμελιώδεις Μονάδες του Ιδρύματος, τα Ερευνητικά Ινστιτούτα, το Επιστημονικό Πάρκο, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο και τα Μουσεία.

Στο τέλος, σε Παράρτημα συμπεριλαμβάνονται πίνακες που αφορούν στην ανθρωπογεωγραφία του πανεπιστημίου, το ακαδημαϊκό του προφίλ, τις διοικήσεις του, τις διθνικές κατατάξεις κ.λπ.

Ο **Σήφης Μπουζάκης** είναι Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών. Κατά τη μακρά ακαδημαϊκή του πορεία ασχολήθηκε με θέματα Ιστορίας Εκπαίδευσης και Συγκριτικής Παιδαγωγικής. Σ' αυτά τα δύο γνωστικά αντικείμενα έχει πλούσιο ερευνητικό και συγγραφικό έργο και άρθρα σε ελληνικά και ξενόγλωσσα περιοδικά. Διετέλεσε Κοσμήτορας και Πρόεδρος Τμήματος στο Πανεπιστήμιο Πατρών καθώς και Επίτιμος των Πειραματικών Σχολείων. Υπήρξε ιδρυτής και πρώτος Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Ιστορικών της Εκπαίδευσης.

ΣΕ ΠΡΩΤΟ ΕΝΙΚΟ: ΟΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ HARUKI MURAKAMI ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΕΡΑΝΤΩΝΗ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Η μουσική αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της λογοτεχνικής ταυτότητας του Murakami.¹ Δεν λειτουργεί απλώς ως φόντο, αλλά ως σημασιολογικό εργαλείο, σύμβολο και τρόπος σκέψης. Η ιδιαίτερη αγάπη του συγγραφέα για την τζαζ εκδηλώνεται όχι μόνο ως αισθητική προτίμηση, αλλά και ως στάση ζωής, καθώς εμφανίζεται σχεδόν σε όλα του τα έργα και συμβολίζει την αυθορμησία, τον αυτοσχεδιασμό και την υπαρξιακή περιπλάνηση. Η κλασική μουσική εντοπίζεται εντονότερα σε έργα όπως το *Kafka on the Shore* και το *Norwegian Wood*. Συνήθως συνδέεται με τις αναμνήσεις και την βαθύτερη πνευματικότητα του ανθρώπου. Παράλληλα, η ροκ και ποπ των '60s-'70s εμφανίζονται συχνά με αναφορές σε Beatles, Janis Joplin, The Doors, Bob Dylan, υποδηλώνοντας τη νιότη του και τον υπαρξιακό απόηχο της γενιάς του. Όλες αυτές οι αναφορές οικοδομούν την ταυτότητα των πρωταγωνιστών. Οι ήρωες χτίζονται με βάση τη μουσική που ακούν διότι αποτελεί προέκταση του εαυτού τους. Συχνά ακούν δίσκους μόνοι τους, βυθισμένοι σε εσωτερικούς διαλόγους, με τη μουσική να λειτουργεί ως καταφύγιο και συνοδοιπόρος της ύπαρξής τους.

Οι μουσικές αναφορές εντοπίζονται και στη συλλογή *Σε πρώτο ενικό*,² ενισχύοντας τη νοσταλγική ατμόσφαιρα και τη συνομιλία τέχνης και μνήμης. Πρόκειται για μια συλλογή οκτώ διηγημάτων, όλα διατυπωμένα –όπως υποδηλώνει και ο τίτλος– σε πρώτο πρόσωπο, με φαινομενικά απλές ιστορίες που ωστόσο διακρίνονται από υπαρξιακό βάθος, συμβολισμούς και ονειρικές στιγμές. Οι ιστορίες διαθέτουν έναν εξομολογητικό, σχεδόν αυτοβιογραφικό τόνο (π.χ. στο διήγημα «Η ποιητική συλλογή των Γιακούλτ Σουόλοουζ» ο αφηγητής ονομάζεται «Χαρούκι Μουρακάμι»). Η μουσική λειτουργεί ως γέφυρα με το παρελθόν, συνδέεται με χαμένες σχέσεις, ανείπωτα συναισθήματα και με την μελαγχολική αίσθηση του ανεπανάληπτου.

Οι πιο χαρακτηριστικές μουσικές αναφορές στο βιβλίο είναι οι εξής:

- «Cream» – «Αφρόκρεμα»: Ο πρωτοπρόσωπος αφηγητής δέχεται μια ξαφνική πρόσκληση για ένα ρεσιτάλ πιάνου από μία παλιά φίλη. Ένα απόγευμα Κυριακής του Νοεμβρίου ταξιδεύει προς την αίθουσα ρεσιτάλ, που βρίσκεται στην κορυφή ενός βουνού στο Κόμπε. Όταν φτάνει η πύλη είναι κλειδωμένη και το πάρκινγκ άδειο. Κανείς δεν ανταποκρίνεται και δεν φαίνεται να υπάρχουν ενδείξεις ότι θα γίνει ρεσιτάλ. Πηγαίνοντας σε ένα μικρό πάρκο κοντά, συναντά έναν ηλικιωμένο άνδρα που τον παρακαλεί να οραματιστεί έναν κύκλο που έχει πολλά κέντρα αλλά δεν έχει περιφέρεια. Ο άντρας του λέει ότι αν επιτύχει να το ανακαλύψει θα κατανοήσει την αφρόκρεμα της ζωής, την *crème de la crème*. Ο αφηγητής κλείνει τα μάτια του και προσπαθεί να οπτικοποιήσει έναν τέτοιο κύκλο αλλά δεν τα καταφέρνει. Ανοίγοντας τα μάτια του ανακαλύπτει ότι ο γέρος έχει εξαφανιστεί.

1. Ο Haruki Murakami (γεννημένος στις 12 Ιανουαρίου 1949) είναι Ιάπωνας συγγραφέας. Τα μυθιστορήματά του έχουν γίνει best-seller διεθνώς, με το έργο του να έχει μεταφραστεί σε 50 γλώσσες. Έχει λάβει πολλά βραβεία για το έργο του, όπως το Gunzo Prize for New Writers, το World Fantasy Award, το Tanizaki Prize, το Yomiuri Prize, το Frank O'Connor International Short Story Award, το Noma Literary Prize, το Franz Kafka Prize κ.α.

2. Haruki Murakami, *Σε πρώτο ενικό*, μτφρ. Βασίλης Κιμούλης, Ψυχολιός, Αθήνα 2023.

- «Charlie Parker Plays Bossa Nova» – «Ο Τσάρλι Πάρκερ Παίζει Μπόσα Νόβα»: Ο αφηγητής ως φοιτητής κολεγίου γράφει μια κριτική για ένα φανταστικό άλμπουμ του σαξοφωνίστα της τζαζ Charlie Parker με τίτλο «Charlie Parker Plays Bossa Nova». Το άλμπουμ ηχογραφήθηκε το 1963, αν και ο Parker πέθανε το 1955. Ωστόσο, ο εκδότης του λογοτεχνικού περιοδικού του πανεπιστημίου δημοσιεύει το κομμάτι του ως σοβαρή κριτική. Η φανταστική ανάμνηση ενός δίσκου που ποτέ δεν υπήρξε, δημιούργημα του μυαλού του, μερικά χρόνια αργότερα, ανακαλύπτεται από τον ίδιο σε ένα δισκοπωλείο.
- «With the Beatles»: Ένας άντρας αναπολεί τα χρόνια του γυμνασίου του στο Κόμπε. Θυμάται μια κοπέλα που περπατούσε στο διάδρομο του σχολείου κρατώντας στο στήθος της ένα LP του With the Beatles.
- «Confessions of a Shinagawa Monkey» – «Εξομολογήσεις μιας μαϊμούς από τη Σιναγκάουα»: Ο αφηγητής αναπολεί τη στιγμή που συνάντησε μια ηλικιωμένη μαϊμού, η οποία κατοικεί σε ένα πανδοχείο ιαπωνικού τύπου που βρίσκεται σε μια πόλη ιαματικών νερών. Η μαϊμού (η οποία μιλάει) εργάζεται στο ακατάστατο πανδοχείο ως καθαρίστρια. Πίνει μπύρα και απολαμβάνει τις συμφωνίες του Anton Bruckner. Η μαϊμού λέει στον αφηγητή ότι αγαπάει τα ανθρώπινα θηλυκά και ότι αργότερα θα κλέψει τα ονόματά τους, ώστε εκείνες να μην μπορούν πια να τα αποκαλύψουν.
- «Carnaval» – «Καρναβάλι»: Ο αφηγητής αναπολεί τη σχέση του με την πιο «άσχημη» γυναίκα που γνώρισε ποτέ, την οποία πρωτοσυνάντησε σε ένα κοντσέρτο πιάνου. Οι δυο τους συνδέονται μέσα από το κοινό τους ενδιαφέρον για τη μουσική και κυρίως για το έργο *Carnaval* του Robert Schumann. Η φιλία τους διακόπτεται απότομα, όταν η γυναικά συλλαμβάνεται για οικονομική απάτη.

Από την παιδική του ηλικία, ο Murakami δέχεται ισχυρές επιρροές από τη δυτική και τη ρωσική μουσική και λογοτεχνία. Στο έργο του αποτυπώνει τις καθημερινές εμπειρίες ενός ανθρώπου που βιώνει μια ήρεμη, σχεδόν μονότονη ζωή, η οποία διαταράσσεται από γεγονότα που μοιάζουν ψεύτικα. Η γλώσσα του, λιτή αλλά βαθιά φορτισμένη με μνήμες, απώλεια, μυστήριο και μοναξιά, προσδίδει στο έργο του τον χαρακτήρα του σύντομου φιλοσοφικού στοχασμού. Με ιδιαίτερη φυσικότητα καταφέρνει να συνδυάζει ρεαλιστικά στοιχεία με το υπερβατικό και το μαγικό.

Το βιβλίο αγγίζει θέματα όπως ο ρατσισμός, οι πολιτισμικές προκαταλήψεις και η μοναξιά που μπορεί να συνοδεύει την αίσθηση του «διαφορετικού». Ο τίτλος του βιβλίου αντικατοπτρίζει τη βασική θεματική του: την αναζήτηση της αυθεντικότητας. Μέσα από τις εμπειρίες του ο Hsu καταφέρνει να μας θυμίζει τη σημασία του να παραμένουμε πιστοί στις αξίες, τις σχέσεις και τα όνειρά μας, ακόμα και όταν η ζωή μας φέρνει αντιμέτωπους με το απρόβλεπτο. Η γραφή του είναι εξαιρετικά προσεγμένη, με λεπτομέρεια και βάθος, που κάνει τον αναγνώστη να αισθάνεται ότι μοιράζεται μια οικεία συζήτηση με τον συγγραφέα.

Ο Charles Arrowsmith αναφέρει πως ο αναστοχασμός και τα χρόνια περισυλλογής είναι τρόπον τινά αποτυπωμένα στο βιβλίο, καθώς «ο πόνος μιας φιλίας που χάθηκε αλλά τιμήθηκε, είναι αυτός που θα παραμείνει χαραγμένος στους αναγνώστες».² Ο Hua Hsu καλεί τον αναγνώστη να στοχαστεί για τις σχέσεις, την ταυτότητα και τις εμπειρίες που διαμορφώνουν τους νέους ενήλικες. Το βιβλίο διερευνά πώς οι σχέσεις μας διαμορφώνουν το ποιοι είμαστε, θέτει ερωτήματα για τη σημασία του ανήκειν, την αποδοχή της διαφορετικότητας και την πολυπλοκότητα του πένθους. Επιπλέον, η ευαισθησία στη γραφή του και οι ζωντανές περιγραφές της δεκαετίας του 1990, από τη μουσική σκηνή μέχρι τις πολιτισμικές συγκρούσεις, προσφέρουν μια νοσταλγική αλλά και διαχρονική εμπειρία ανάγνωσης. Το *Μείνε αληθινός* είναι κάτι περισσότερο από ένα «memoir» φιλίας. Είναι μια ιστορία ενηλικίωσης, μια ιστορία αφομοίωσης, αναζήτησης του τι σημαίνει να ζεις αυθεντικά και να διατηρείς την πίστη σου στον εαυτό σου, ακόμα και μπροστά στην απώλεια. Φαινομενικά είναι μια ιστορία «τυλιγμένη» σε μια λεπτομερή αφήγηση του τι σημαίνει να είσαι νεαρός ενήλικας στην δεκαετία του '90, με τους CD-burners, τα fanzines, τους Fugees, τον Kurt Cobain, τα fax και την AOL, αλλά στην πραγματικότητα είναι ένα δώρο προς τον φίλο του, που δεν μπόρεσε ποτέ να του το προσφέρει. Πρόκειται λοιπόν για ένα έργο με πολιτική βαρύτητα δεδομένου ότι συνδυάζει προσωπικά γεγονότα με ευρύτερα πολιτισμικά και κοινωνικά θέματα.³

3. Στην παρακάτω playlist μπορείτε να ακούσετε όλα τα τραγούδια που αναφέρονται στα βιβλία του συγγραφέα: <https://open.spotify.com/playlist/4P2jKCDNmhovH2qLJHDAQR?si=sXhqHB06T2aWWbHXHfWkIQ>.

ΕΝΑΣ ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ - ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ:

ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ «ΟΡΜΗΤΕΣ» ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ 15 ΧΡΟΝΙΑ ΣΚΗΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Η Χοροθεατρική Ομάδα «Ορμήτες» δημιουργήθηκε το 2010 από μέλη του Πανεπιστημίου Πατρών και απαρτίζεται από μέλη (εργαζόμενους, φοιτητές στο Πανεπιστήμιο Πατρών) και φίλους. Στο διάστημα αυτό, έχει ακολουθήσει μια σπουδαία πορεία με παραστάσεις που πραγματεύονται δύσκολα και φλέγοντα θέματα της σύγχρονης κοινωνίας. Τη χρονιά που διανύουμε, η Ομάδα «Ορμήτες» συμπληρώνει 15 χρόνια σκηνικής παρουσίας στα πολιτιστικά πράγματα του Πανεπιστημίου και όχι μόνο. Και αυτό δεδομένου ότι η ομάδα προσεγγίζει ολιστικά τα θέματα της κοινωνίας, τα οποία αποτυπώνονται όχι μόνο στις παραστάσεις αλλά και σε άλλες μορφές έκφρασης των μελών της όπως η ποίηση, η πεζογραφία, η γραφιστική και η φωτογραφία δημιουργώντας ρεαλιστικές αντανakλάσεις της καθημερινότητας και του κόσμου.

Στην εκπνοή της χρονιάς που πέρασε, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2024, η ομάδα παρουσίασε τη Χοροθεατρική παράσταση «Ηλύγη» στο θέατρο «Επίκεντρο», που μεγάλη απήχηση στο κοινό της Πάτρας με τέσσερις sold out παραστάσεις. Η παράσταση βασίστηκε στην αλληγορία του σπηλαιού (από την Πολιτεία του Πλάτωνα), η οποία αναφέρεται στην επίδραση που ασκεί η παιδεία στην ανθρώπινη φύση. Η «ηλύγη» (δηλαδή η σκιά) αντιπροσωπεύει την κατασκευασμένη πραγματικότητα στην οποία πιστεύουν οι άνθρωποι, οι οποίοι ζουν εγκλωβισμένοι σε μια σπηλιά. Μέσα από έναν διάλογο ανάμεσα στον Γλαύκωνα (αδελφό του Πλάτωνα) και στον μέντορά του Σωκράτη, ο θεατής οδηγείται σταδιακά στην έξοδο της σπηλιάς, στο φως του ήλιου, δηλαδή στη λύτρωση και στην ανακάλυψη ενός άλλου κόσμου φωτεινού που συμβολίζει τον κόσμο των ιδεών, την πραγματικότητα, η οποία γίνεται αντιληπτή μόνο με τη νόηση, ως πηγή φωτός και ύψιστη ιδέα του αγαθού της αλήθειας και της υπερβατικής γνώσης.

Εκτός από την «Ηλύγη», μέλη της ομάδας συμμετείχαν στην παράσταση «Πλάτωνας: Απολογία Σωκράτη» στην αρχαία ελληνική γλώσσα, με υπέρτιλους στα νέα ελληνικά και στα αγγλικά, σε μετάφραση/απόδοση, διδασκαλία και σκηνοθεσία του Δήμου Αβδελιώδη. Μέσα στο 2024, η ομάδα συμμετείχε επίσης στην παράσταση της Επαγγελματικής Σχολής Χορού «DanceArte», της Τατιάνας Λοβέρδου, όπου παρουσίασε μια διασκευή της περίφημης χριστουγεννιάτικης ιστορίας «Frozen» τον Δεκέμβριο του 2024. Τέλος, μέλη της ομάδας έλαβαν μέρος και στην παράσταση «Ο κήπος», που δόθηκε τον Ιούνιο του 2024 στο θέατρο «Πάνθεον».

Εκτός από την σκηνική παρουσία στις τρεις παραπάνω παραστάσεις μέσα στο 2024, οι «Ορμήτες» επενδύουν σταθερά στην εκπαίδευση μέσα από τη συμμετοχή σε προγράμματα και μεθόδους κινησιολογίας και σωματικής αγωγής. Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα παρακολούθησε το κινησιολογικό πρόγραμμα «Barre Astier», μια πρωτοποριακή μέθοδο που εισήγαγε ο Γάλλος Alain Astie, διεθνής προσωπικότητα του χορού, με στόχο τη βελτίωση της τεχνικής, τη συναισθηματική σύνδεση των χορευτών ομάδας με το κείμενο-ρόλο, τη σωματική ετοιμότητα-ανταπόκριση στον ρόλο μέσα από λεπτές ποιότητες. Ήδη για το 2025 η ομάδα έχει ήδη ξεκινήσει σεμινάρια σωματικής αγωγής στην Επαγγελματική Σχολή χορού «DanceArte» της Τατιάνας Λοβέρδου, με σκοπό την ολοκληρωμένη και ομαδική προσέγγιση στην κίνηση, στο σώμα και στη συνείδηση.

Προγραμματισμένες δράσεις για το 2025

Επενδύοντας στη διαρκή επιμόρφωση και εκπαίδευσή της η ομάδα «Ορμήτες» έχει άμεσα στο πρόγραμμά της για το 2025 ένα σεμινάριο Χοροθεραπείας και ένα σεμινάριο Κινησιολογίας και Αυτοσχεδιασμού για Χοροθέατρο, με διδάσκουσα την επί σειρά ετών χορογράφο και σκηνοθέτιδα της ομάδας, Κατερίνα Ηλιοπούλου. Την τρέχουσα περίοδο, οι «Ορμήτες» βρίσκονται σε ρυθμούς εντατικής προετοιμασίας της νέας παραγωγής, η οποία θα παρουσιαστεί αρχικά στο φεστιβάλ υποδοχής πρωτοετών φοιτητών «Welcome Up» που θα διοργανώσει το Πανεπιστήμιο Πατρών τον Οκτώβριο του 2025. Πρόκειται για την παρουσίαση μιας θεατρικής παράστασης αρχαίου δράματος με τον τίτλο «Σύγνεφα», σε νεοελληνική διασκευή και μετάφραση. Τα «Σύγνεφα» είναι μια σύγχρονη προσαρμογή πάνω στις Νεφέλες του Αριστοφάνη, η οποία περιστρέφεται γύρω από το πρόβλημα της δραστηριότητας των νεωτερικών διανοητών στο πλαίσιο της πόλης. Την οργάνωση της παραγωγής έχει το Εργαστήριο Σκηνικής Πράξης και Λόγου του τμήματος Θεατρικών Σπουδών. Η μετάφραση και η διασκευή είναι πρωτότυπη (Χάρης Ταμπάκης), όπως και οι μουσικές συνθέσεις (Γιάννης Ψειμάδας). Η σκηνοθεσία ανατέθηκε στον Ανδρέα Θανασούλα, έμπειρο σκηνοθέτη και διδάσκοντα στο τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πατρών. Η χορογραφία έχει ανατεθεί στην δασκάλα χορού Τατιάνα Λοβέρδου, ενώ η «όψις» στον σκηνογράφο Δημήτρη Ράπτη.

ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ «ΟΡΜΗΤΕΣ» ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:
ΕΛΙΝΑ ΖΥΓΟΜΑΛΑ: 2610962908, E-mail: elinaz@upatras.gr
ΓΕΩΡΓΙΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ: 2610969633, E-mail: geonikolop@upatras.gr

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΜΙΑ ΠΤΥΧΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 'Η ΑΛΛΙΩΣ ΤΗ ΣΤΑΜΑΤΙΑ, ΤΟ ΓΕΝΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΛΑΛΙΩΤΗ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Μπορούμε να φανταστούμε την αφήγηση της κοινωνικοπολιτικής ιστορίας της σύγχρονης Ελλάδας από το στόμα ενός ανθρώπου δεξιών πεποιοτήσεων; Πιθανότατα ναι. Μπορούμε, ωστόσο, να φανταστούμε ότι αυτή η αφήγηση δεν θα ξεσήκωνε την αντίδρασή μας και δεν θα κατέληγε σε διαφωνίες για τα πολιτικά, αλλά αντιθέτως θα την ακούγαμε με συγκίνηση και μια κάποια συγκατάβαση; Ίσως όχι, όμως αυτό συμβαίνει με τη Σταματία, το γένος Αργυροπούλου, τη νουβέλα του Κώστα Σωτηρίου που μεταφέρθηκε και ως μονόλογος στο θέατρο.

Η Σταματία, αγανακτισμένη καθώς είναι από τα όσα έχει υποφέρει, με κυριότερο τη μοναξιά σε όλα τα επίπεδα, αρχίζει να αφηγείται τη ζωή της κατά τη διάρκεια της οποίας «περιφέρ[εται] στους καθενός το σπίτι εξαγοράζουσα χρηματικώς αγάπη και στοργή»,¹ καθώς είναι «σκληρό πράγμα [...] η μοναξιά, όταν σε παίρνουν τα χρόνια».² Εντούτοις, άθε-

λά της διηγείται και την ιστορία της εποχής της, δηλαδή της σύγχρονης Ελλάδας, αφού ο μικρόκοσμός της είναι έντονα συνδεδεμένος με την κοινωνική και κυρίως την πολιτική ζωή της χώρας.

Πρόκειται, όπως αναφέρθηκε ήδη, για μια γυναίκα δεξιών πεποιοτήσεων, ταγμένη στο τρίπτυχο «Πατρίς-Θρησκεία-Οικογένεια», που παραμένει ανύπαντρη λόγω της επιλογής της να μείνει πιστή στη μνήμη του αρραβωνιαστικού της. Βασικό γνώρισμά της είναι η αγαθότητά της και η παιδική αφέλεια με την οποία ζει αλλά και με την οποία αφηγείται τη ζωή της· χαρακτηριστικά αυτής της αφέλειας η βαθιά της πίστη (στον Θεό, στην οικογένεια, στη μνήμη του μνηστήρα της, στις πολιτικές της πεποιοτήσεις, στη φίλη της) και η άμεση εμπιστοσύνη στους ανθρώπους γενικότερα.

Η αφήγηση ξεκινά με τη λήξη του εμφυλίου πολέμου (το 1950). Η ηρωίδα βρίσκεται στην ηλικία των δεκαεπτά της χρόνων, όταν συναντά τον έρωτα και αμέσως μετά τα βάσανα της ζωής. Χάνει τον αρραβωνιαστικό της, λοχαγό του εθνικού στρατού, ακολουθεί ο θάνατος του πατέρα της και κάποια χρόνια μετά πεθαίνει και η μητέρα της. Ο μόνος άνθρωπος από την οικογένειά της που της απομένει είναι η αδερφή της, η οποία έχει εγκαταλείψει το πατρικό σπίτι πριν ακόμη αρραβωνιαστεί η Σταματία. Ωστόσο, λίγο καιρό μετά τον θάνατο της μητέρας τους, η Αλεξάνδρα (η αδερφή της) εμφανίζεται και ανακοινώνει την ύπαρξη του παιδιού της, γεγονός που οδηγεί στην αποκατάσταση της σχέσης των δύο γυναικών, οι οποίες μάλιστα συγκατοικούν στο σπίτι της Αλεξάνδρας. Η σχέση τους διαταράσσεται εκ νέου, χρόνια αργότερα (και πάλι εξαιτίας του γιου της Αλεξάνδρας), οπότε η Σταματία, έχοντας πουλήσει πια το πατρικό της σπίτι, μετακομίζει σε μια γειτόνισσα και φίλη της. Η περιπέτειά της όμως συνεχίζεται, αφού στο σπίτι της φίλης συμβαίνει κάτι που τη σοκάρει τόσο ώστε οδηγείται στο νοσοκομείο. Εκεί, κατόπιν συζήτησης με το γιατρό που την κουράρει, αποφασίζει να απευθυνθεί στη «Στοργική αγκαλιά», ένα γηροκομείο, για να περάσει το υπόλοιπο της ζωής της. Η ιστορία φτάνει πια στο αφηγηματικό παρόν, που τοποθετείται χρονικά περίπου στο έτος δημοσίευσης του κείμενου, δηλαδή στο 2014.

1. Σωτηρίου Κώστα, *Σταματία, το γένος Αργυροπούλου*, Θέατρο του Νέου Κόσμου, Αθήνα 2014, σ. 24.

2. Σωτηρίου, ό.π., σ. 65.

Κατά τη διάρκεια της αφήγησης της Σταματίας, ξεδιπλώνονται στοιχεία της πολιτικής ιστορίας της χώρας μας, από την εποχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου (με κάποια flash back) ως και τις αρχές του 21ου αιώνα, που πλαισιώνουν τη ζωή της. Από την περίοδο της Κατοχής, κρατάμε κυρίως μια νύξη στο φαινόμενο της μαύρης αγοράς («Ο μπαμπάς συμφώνησε να ανταλλάξει κάτι σακιά αλεύρι με ένα μαγαζί στην Αιόλου»³) και όσα αναφέρονται για τη μοίρα των βιβλίων («Ευτυχώς, παρά τα όσα επηκολούθησαν, για τον πόλεμο και την κατοχή λέω, τα βιβλία διεσώθησαν. Διότι πολλοί ήσαν εκείνοι που στην απελπισία απάνω, στην απόγνωση και την πείνα, είτε τα έδωσαν για μια φέτα ψωμί, είτε τα πέταξαν. Μέχρι στη σόμπα ξέρω πως τα έβαζαν, να ζεσταθούν ελλείψει καυσόξυλων»)⁴. Από την περίοδο του Εμφυλίου, προφανώς μας μένει η διακρίση των Ελλήνων σε δύο παρατάξεις, τυπικά την αριστερή και τη δεξιά, ανεπίσημα την «εμείς» και «οι άλλοι». Παράλληλα, δεν λείπει η αναφορά ότι «στρατός και χωροφυλακή έκαμναν εφόδους στα σπίτια για ψύλλου πήδημα»,⁵ ακόμη και μετά το τέλος του Εμφυλίου. Για τη περίοδο της Χούντας, της λεγόμενης «επανάστασης» σύμφωνα με τη Σταματία, στεκόμαστε στον φόβο που αισθάνονταν οι αριστεροί απέναντι στο καθεστώς. Και ενώ είπαμε ότι η Σταματία ανήκει στη δεξιά παράταξη, δεν αναφέραμε πως η αδερφή της το έσκασε από το σπίτι για να ακολουθήσει τον έρωτά της, τον κομμουνιστή Βαγγέλη, τον όποιο και παντρεύτηκε. Έτσι, η ηρωίδα μας μεταφέρει εκ των έσω και τα προβλήματα των αριστερών, απλά φωτισμένα από τη δική της οπτική γωνία. Χωρίς ιδιαίτερες πολιτικές αναφορές για την περίοδο της μεταπολίτευσης φτάνουμε στο παρόν της Σταματίας και το κείμενο ολοκληρώνεται με έναν υπαινιγμό για τη ναζιστική πολιτική ομάδα της «Χρυσής Αυγής».

Βασικό συστατικό του έργου είναι το χιούμορ, χωρίς το οποίο το κείμενο θα έχανε πολλά. Πιο συγκεκριμένα, ο Σωτηρίου χρησιμοποιεί σάτιρα και ειρωνεία εναντίον της ηρωίδας του, όχι όμως με απώτερο στόχο την ίδια, την οποία πλάθει με αγάπη, αλλά την κοινωνικοπολιτική κατάσταση της σύγχρονης Ελλάδας. Χρησιμοποιεί το προσωπίο μιας γυναίκας αγαθής, δεξιών πεποιθήσεων και πατριαρχικών αντιλήψεων για να καυτηριάσει τις ίδιες τις αντιλήψεις της μέσω της δικής της αφέλειας. Με άλλα λόγια, ασκεί την κριτική του απέναντι στο καθεστώς διακωμωδώντας την ηρωίδα, η οποία εκπροσωπεί τις ιδέες που το στηρίζουν. Έτσι, έχοντας ως κύριο όχημα την αντίθεση των όσων πρεσβεύει και αντιπροσωπεύει η αφηγήτρια, ο συγγραφέας εκθέτει τις αντιλήψεις του έμμεσα, εννοώντας τα αντίθετα από όσα υποστηρίζει η ηρωίδα του.

Γιατί μπορεί η αφηγήτρια της ιστορίας να ανήκει στη Δεξιά, είναι απολύτως φανερό όμως ότι ο συγγραφέας του έργου [...] δεν ενστερνίζεται τις απόψεις της ηρωίδας του. Γι' αυτό τις αντιμετωπίζει με χιούμορ λυτρωτικό.⁶

Χιουμοριστική είναι και η διφορούμενη κατανόηση ορισμένων λέξεων με αποτέλεσμα να προκύπτει ασυνεννοησία μεταξύ των ηρώων. Για παράδειγμα, γίνεται παρανόηση της λέξης «παπάς» οδηγώντας σε ένα ευτράπελο για τον αναγνώστη αποτέλεσμα:

Το τι άκουγα κάθε βράδυ από το στόμα του και τον μπαγλαμά δεν περιγράφεται. Κοκκινίζω από ντροπή.
«Στον παπά τα κοινομούσα
και σε σένα τ' ακουμπούσα
γιατί σ' είχα στην καρδιά μου
τέλεια νοικοκυρά μου»...
Ως αυτού του σημείου έφτασεν η ηθική του κατάπτωσης, δηλαδή, να πιάνει στο στόμα του έως και τον πα-
πα-Θανάση!⁷

3. Σωτηρίου, ό.π., σ. 34.

4. Σωτηρίου, ό.π., σ. 33. Θα πρέπει, άραγε, εδώ να αναζητήσουμε αναφορές στη ναζιστική ιδεολογία; Βλ. <https://www.mixanitouxronou.gr/to-quot-olokaytoma-ton-vivlion-quot-apo-toys-nazi-poi-i-symmeteichan-stin-pyra-kai-i-stasi-toy-pneymatikoy-kosmoy/>

5. Σωτηρίου, ό.π., σ. 27.

6. Όλγα Σελλά, «Σταματία, παράσταση-έκπληξη», εφ. Η Καθημερινή, 23.10.2014, στο: Σωτηρίου Κώστα, Σταματία, το γένος Αργυροπούλου, Θέατρο του Νέου Κόσμου, Αθήνα 2014, σ. 17.

7. Σωτηρίου, ό.π., σ. 57-58.

Ενώ μια παρόμοια παρεξήγηση γίνεται και με τη λέξη «καπετάνιος»:

—Κολασμένη, έχεις μούτρα να μιλάς; της εφώναξα.

—Μην ουρλιάζεις, σε ακούω.

—Που πήγες, Μεγάλη Εβδομάδα, Θεέ μου, και συνουσιάστηκες με ναυτικό;

—Ποιον ναυτικό, μωρή παλαβιάρια· συνταξιούχος τορναδόρος είναι!

—Ψεύδεται ασυστόλως. Θαρρείς πως δεν σε άκουσα ότι τον αποκαλούσες καπετάνιο;

—Πολέμησε στον ΕΛΑΣ· γι' αυτό τον λέω έτσι και παίρνει τ' απάνω του!

Τέλος αξίζει να σταθούμε και στην περιγραφή των θανάτων που σημειώνονται στο κείμενο, καθώς αν και πρόκειται για τραγικά συμβάντα, το χιούμορ κι εδώ έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Συνολικά στο έργο γίνεται λόγος για τον θάνατο τεσσάρων ατόμων· του Μπάμπη (αρραβωνιαστικού της Σταματίας), του Γεώργιου (μπαμπά της), του θείου της (αδερφού της μητέρας της) και της Φωτεινής (μητέρας της). Με εξαίρεση τη μητέρα της, που πεθαίνει στον ύπνο της, με το μυαλό κάπως χαμένο και αποσυρμένη από τη ζωή, ο θάνατος των τριών ανδρών οφείλεται στη μέθη τους, γεγονός που αφαιρεί κάτι από τη σοβαρότητα και το δέος απέναντι σε ένα τόσο κομβικό γεγονός και προσδίδει ελαφρότητα στο κείμενο. Η Σταματία μας εξιστορεί τους τρεις θανάτους. Για τον Μπάμπη μας λέει:

Δεν τον είδα ξανά. Εμάζευαν νάρκες έξω από το Μαρτίνο, όταν έγινε το κακό. Επήγαινε, είπαν, μπροστά, πλην όμως είχε πει πάλι κάτι τσίπουρα και ως εκ τούτου δεν επήρε τα ενδεδειγμένα μέτρα ασφαλείας.⁹

Για τον πατέρα της αναφέρει:

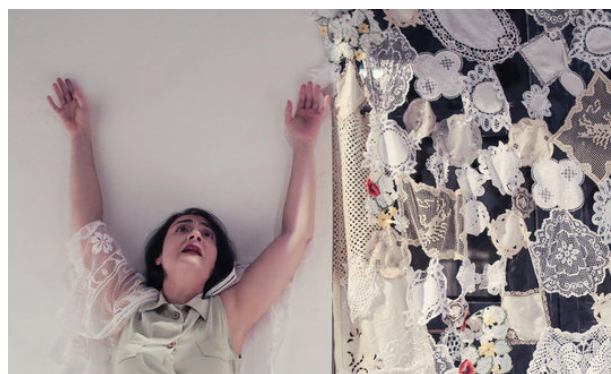
Βλέπεις, ο μπαμπάς είχε βγει στη σύνταξη και ως εκ τούτου διέθετε άφθονο χρόνο για να γίνεται, με αφορμή την απλώλειαν του Μπάμπη, τύφλα καθημερινώς.

Έτσι επήγε. Τον Δεκέμβριον του '56. Ήταν από το μεσημέρι στου Γκιόγκεζα την ταβέρνα, ένα χαμαιτυπείο που ουδόλως άρμοζε σε τμηματάρχη του Υπουργείου Εμπορίου και εν συνεχεία συναντήθηκε με κάτι αποστράτους που διαρκώς του υπεδάυλιζαν την ιδέα περί συνωμοσίας των κομμουνιστών στην απώλεια του Μπάμπη. Στο καφενείο επήγαν και άρχισαν τα ούζα, ώσπου ο μπαμπάς έχασε τις αισθήσεις του κι έπεσεν καταγής.

Αυτό ήταν. Όσπου να φέρουν γιατρό, πάει, έφυγε. Έμφραγμα και θάνατος ακαριαίος.¹⁰

Ενώ ο πιο παράταιρος θάνατος, που φέρνει ίσως ένα μειδίαμα στο πρόσωπο του αναγνώστη λόγω της απαξίας του, είναι αυτός του αδερφού της μητέρας της, όπως μας τον μεταφέρει η Σταματία:

Είχε καεί, βλέπεις, η μητέρα μου και ήξερε από αυτά. Διότι εκ του ιδίου λόγου [του ποτού] έχασε τον αδελφό της τον μεγάλο, που μετά από ένα μεθύσι τρικούβεργο επήγε και στάθηκε νυχτιάτικα επί των γραμμών του τραμ να ουρήσει και εκείνο πέρασε από πάνω του και τον άφησεν επιτόπου.¹¹

8. Σωτηρίου, ό.π., σ. 64.

9. Σωτηρίου, ό.π., σ. 28.

10. Σωτηρίου, ό.π., σ. 30.

11. Σωτηρίου, ό.π., σ. 31.

ΓΙΑ ΤΟ *FLOW* – Η ΓΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΦΟΒΟΤΑΝ ΤΟ ΝΕΡΟ (2024): ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ Ή ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ;

ΧΑΡΑ ΛΑΓΟΥ

ΥΠΟΨΗΦΙΑ ΔΙΔΑΚΤΩΡ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στο πλαίσιο του KINO (Διεθνές Φεστιβάλ Ανεξάρτητου Κινηματογράφου της Αθήνας) προβλήθηκε η animation ταινία *Flow* του Λετονού Gints Zilbalodis. Το βραβευμένο με Όσκαρ *Flow* αποτελεί μια οικολογική και κοινωνική αλληγορία του σύγχρονου κόσμου. Μια μοναχική γάτα, έπειτα από μια καταστροφική πλημμύρα, αναγκάζεται να αναζητήσει τη σωτηρία της σε μια βάρκα με άλλα ανθρωπόμορφα ζώα, δηλαδή να πάει με το flow (ροή) της περιστασης. Η ταινία δεν πραγματεύεται απλώς ένα φυσικό ή αφηρημένο φαινόμενο, αλλά έναν μηχανισμό επιβίωσης, έναν κανόνα που καθορίζει τις σχέσεις, τις συγκρούσεις και τις ιεραρχίες μεταξύ των όντων.

Το φιλμ ξεχωρίζει όχι μόνο για την αισθητική και τη σκηνοθετική του δεξιοτεχνία, αλλά και για την αλληγορική του διάσταση. Πρόκειται για ένα έργο κινουμένων σχεδίων που ξεπερνά τα όρια της αφήγησης και μετατρέπεται σε κοινωνικό σχόλιο, μια ιστορία που, αν και μοιάζει αφηρημένη, καθρεφτίζει τις δομές, τις συγκρούσεις και τις μεταβολές που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη κοινωνία. Στο *Flow*, ο κόσμος παρουσιάζεται ως ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, όπου τα πλάσματα που το κατοικούν πρέπει να προσαρμοστούν σε ένα διαρκές ρεύμα αλλαγών. Μέσα από αυτή την παραδοξότητα της ύπαρξης, ο σκηνοθέτης δημιουργεί ένα σύμπαν στο οποίο η αλληλεπίδραση των χαρακτήρων δεν είναι τυχαία, αλλά μάλλον μια αντανάκλαση των κοινωνικών και πολιτικών δομών που διέπουν και την ανθρώπινη πραγματικότητα.

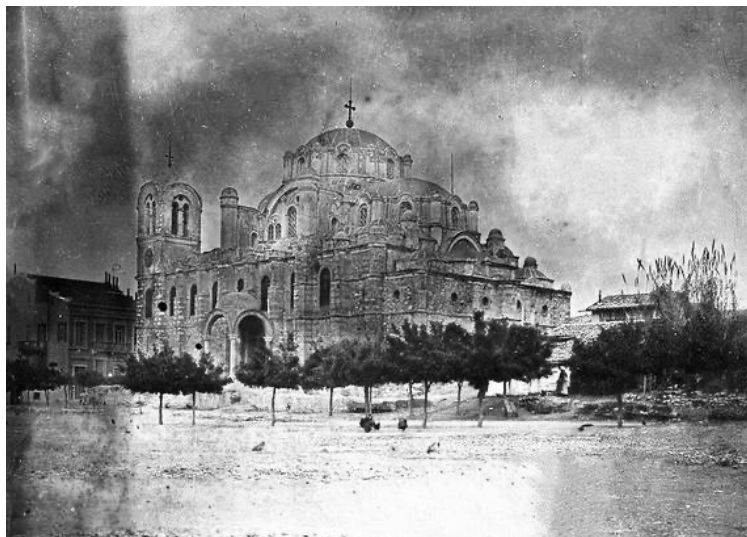
Οι δημιουργοί του animation επιλέγουν ως «γλώσσα» τη βουβή αφήγηση και επικοινωνούν το έργο στους θεατές αποκλειστικά μέσω των σκίτσων, του ήχου, της κίνησης και των χρωμάτων. Αντί για έναν τυπικό διάλογο ή λεκτική αφήγηση, το φιλμ εστιάζει στην εικόνα, στην κίνηση και στον ήχο. Τα οργανικά, ρευστά σχήματα των χαρακτήρων μοιάζουν να προσαρμόζονται στο περιβάλλον τους, να αλλάζουν, να συγχωνεύονται ή να αποκλίνουν, δημιουργώντας μια αίσθηση αστάθειας και συνεχούς εξέλιξης. Αυτή η κινητική προσέγγιση ενισχύει την αίσθηση μιας αλληγορικής πραγματικότητας, όπου η αλλαγή δεν είναι απλώς αναπόφευκτη αλλά επιβεβλημένη. Η χρήση του φωτός και της σκιάς παίζει καθοριστικό ρόλο στην απόδοση του κόσμου και των χαρακτήρων της ταινίας. Οι συνδυασμοί χρωμάτων δημιουργούν αντιθέσεις που υπογραμμίζουν την πάλη μεταξύ απόμων και συλλογικότητας, τον αγώνα της προσαρμογής και της αντίστασης. Σε έναν κόσμο όπου η στασιμότητα ισοδυναμεί με εξαφάνιση, οι χαρακτήρες του *Flow* δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να κινηθούν, να αντιδράσουν, να μεταμορφωθούν για να επιβιώσουν.

Το *Flow*, αν και προσιδιάζει στη μορφή ενός animation οικολογικού ντοκιμαντέρ, δεν είναι απλώς ένα οπτικό πείραμα, αλλά μια χιουμοριστική και ταυτόχρονα συγκινητική μετωνυμία της σύγχρονης κοινωνίας και των μηχανισμών που τη διέπουν. Η συνεχής ανάγκη για προσαρμογή και μεταβολή αντικατοπτρίζει τις σύγχρονες κοινωνικές και οικονομικές δομές, όπου η σταθερότητα είναι μια ψευδαίσθηση και η αλλαγή είναι το μοναδικό σταθερό στοιχείο. Οι χαρακτήρες που επιλέγουν να αντισταθούν στη ροή, που πασχίζουν να κρατηθούν σταθεροί ή να αγνοήσουν τις αλλαγές που συντελούνται γύρω τους, τελικά αφανίζονται. Αυτή η απεικόνιση διεγείρει ερωτήματα σχετικά με τον ρόλο του ατόμου μέσα σε ένα σύστημα που απαιτεί συνεχή προσαρμογή: είναι η ενσωμάτωση στο κοινωνικό σύνολο μονόδρομος ή υπάρχει χώρος για την ατομική ύπαρξη; Το έργο υπογραμμίζει την ιδέα ότι η εξέλιξη δεν είναι απλώς μια επιλογή, αλλά ένας μηχανισμός επιβίωσης. Στον σύγχρονο κόσμο, η ανάγκη για προσαρμογή εκτείνεται σε κάθε τομέα της ανθρώπινης ζωής. Το *Flow* προσφέρει μια συμβολική ανάγνωση αυτής της πραγματικότητας, υπενθυμίζοντας ότι η κοινωνία δεν είναι ποτέ στατική και ότι κάθε άτομο καλείται διαρκώς να αποφασίσει αν θα ακολουθήσει το ρεύμα ή αν θα χαθεί μέσα σε αυτό. Η επιλογή του animation ως είδος προσφέρει στον θεατή τη δυνατότητα να ερμηνεύσει το ταξίδι των χαρακτήρων και να βρει τις δικές του συνδέσεις με την πραγματικότητα. Μέσα από μια αφαιρετική αλλά βαθιά συμβολική προσέγγιση, το έργο παρουσιάζει έναν κόσμο που, αν και φανταστικός, μοιάζει εξαιρετικά γνώριμος.

Μέσα από τον συνδυασμό οπτικής δεξιοτεχνίας και αλληγορικής δύναμης, το *Flow* καταφέρνει να είναι κάτι περισσότερο από ένα animation: Γίνεται μια μεταφορά για την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη. Και όπως κάθε καλή αλληγορία, δεν καθοδηγεί τον θεατή σε μια προκαθορισμένη αλήθεια, αλλά τον αφήνει να ανακαλύψει τη δική του μέσα από τη ροή των εικόνων και των νοημάτων, αρκεί «να μη φοβηθεί το νερό».

Ο αιδεσιμότατος λόγιος και φυσιοδίφης Thomas Roscoe Rede Stebbing επισκέφτηκε την Ελλάδα το 1890. Στο φωτογραφικό αρχείο του, που απόκειται στις συλλογές του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, σώζεται μια φωτογραφία του Ναού του Παντοκράτορα, στην Άνω Πόλη της Πάτρας. Ο ιστορικός καθεδρικός ναός, αντίγραφο του ναού της Αγ. Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, διακρίνεται εξωτερικά για τους μολύβδινους τρούλους του και εσωτερικά για τον διάκοσμο του. Να τράβηξε, άραγε, αυτή η «αυτοκρατορική» μίμηση το ενδιαφέρον του βικτοριανού περιηγητή, που είχε μεταφράσει το Περί Ύψους του Λογγίνου; Σχεδόν έναν αιώνα αργότερα, πάντως,

η όψη του ναού αποτυπώθηκε και στους στίχους του Θοδωρή Γκόνη, που έγιναν τραγούδι με την έξοχη μελοποίηση του Νίκου Ξυδάκη. Στο τραγούδι, η «αυτοκρατορική» όψη και το χρώμα του χαλκού γίνεται αφορμή για μια άλλη αναζήτηση. Το αισθητικό «υψηλό» έχει τώρα αντικατασταθεί από το φιλί· ένα φιλί σαν κι αυτά που δόθηκαν τόσες φορές κάτω από τις καμάρες, στους δρόμους δίπλα στον Παντοκράτορα:

Στην Πάτρα ο Παντοκράτορας
το λεν' στην Πάνω Πόλη
μοιάζει με αυτοκράτορα
που τον λατρεύουν όλοι.
Χάλκινοι είν' οι τρούλοι του
χάλκινη η σκεπή του.
Κι όταν δακρύζει ο ουρανός
στάζει χαλκό η φωνή του.

Πράσινος το φθινόπωρο
χρυσός το καλοκαίρι
έχει σημάδι από χαλκό
στ' αριστερό του χέρι.

Στην Πάτρα ο Παντοκράτορας
μου έδειξε το χρώμα
να ζωγραφίσω το φιλί
που μού' δωσες στο στόμα

